

Taxa postala
gátite in num.
No. 224718/923.

10. Telefon: 18-60. Előfizetők: Havonta 110, negyedévre 400, egészévre 1200 forint. Adó: Havonta 2, negyedévre 12, egészévre 20 dollár. A közpénzügyi törvények szerint. A „KELET” a transilvaniai és a székelyek egyetlen politikai napilapja. Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmintetlen leveleket nem fogadunk el.
Kéziratok megőrzését és visszakiadását nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc. Budapesti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Strada Cobalcescu 52.
Szerda, 1937. június 30.
5697. ÉV. XX. ÉVF. TAMUZ 21. 144. SZAM

Blum

Egy esztendővel ezelőtt, amikor híre járt, hogy Leon Blum Franciaország miniszterelnöke lesz, nyugtalanság fogta el a zsidókat nemcsak Franciaországban, hanem Amerikában és más államokban is.

Azt mondták, hogy ma, amikor oly feszült a világhelyzet és világhírűvé éleztődött a zsidókérdés, súlyos teherterhelhet a zsidóság számára Blumnak egy esetleges kudacsa.

Mások viszont ellenkező véleményen voltak: súlyos hiba volna, ha Blum zsidó volna, mert az ilyen meghátrálás éppen egy zsidó részéről csak féltreértékre és bizalmatlanságra adhat okot.

Elég az hozzá, hogy aggodalmaskodtak és vitatkoztak a zsidók.

Nem is csoda, Disraeli óta nem volt ilyen gondjuk és problémájuk.

Most pedig, amikor Franciaország politikai közvéleménye az egész világhírűvé vált, együtt mérlegel csinal az egyéves Blum-kormányzatról, a zsidók is elkészítetik a maguk kis mérlegét.

Es ez a mérleg a következő: Blum „bukásával” kapcsolatosan sem a francia, sem a világsajtóban egyetlen szó nem hangzott el, amely bármilyen formában is Blum zsidó voltára, vagy az ezzel kapcsolatosan felmerülhető „zsidókérdésre” utalt volna.

Ez pedig mindennél többet mond. Miként a ráneveződő nagy és súlyos kérdéseket, ezt a problémát is fűtényes intelligenciával oldotta meg és sem a francia népnek, sem a zsidóságnak nem lehet panaszja Leon Blum egyéves miniszterelnökségére.

Az elhalasztott megyei választások

Már minden előkészület megtörtént. Ki-nyomtatták a választási íveket, kirendelték a karhatalmat, megszervezték a körzeteket. Erre aztán váratlanul, belügyminiszteri rendelettel, elhalasztották a kolozs megyei központi választásokat.

A politikai életben nagy a felzúdulás emiatt, jóllehet a választási módszerek sorában nem kelthetett nagy meglepetést. Mégis, a nemzeti pártok nagy lármát üt a választások elmaradása miatt és hangos szóval vonja felelősségre a kormányt: miért futamodott meg a választások elől.

A kolozs megyei párttagozat a hír vétele után azonnal összeült és keményhangú tiltakozó iratot fogalmazott meg a halasztás ellen. Aulci Socol dr., a megyei szervezet elnöke táviratot írt az Ion Mihalache pártelnöknek, hogy adja a hivatott fórumok tudtára azt a felvilágosítást, amit a kormányintézkedés a megyében keltett.

A kormányhivatalos Dreptatea tudtul is adja.

„Kolozsvárról jelentik — írja a lap, — hogy a Péter Pál napjára a megyében kitűzött választásokat két nappal azoknak megtartása előtt elhalasztották.

Hogyan magyarázható ez a sietős halasztás, a döntő terminus küszöbén?

Hogyan magyarázható a miniszterelnök azon ígéretének megszegése, hogy nem fogják többé elhalasztani a választásokat és nem tolják ki a törvényes határidőket?

A belügyminisztérium jelentette, hogy a kolozsvári prefektúra költségvetési okokból kérte a választások elhalasztását.

Kolozsvárnak nincsen pénze?

Miért van pénze Csiknak arra, hogy választásokat tartson?

A védekezés hamis, más okból is. A halasztást 48 órával a terminus előtt kérték. Ezidőpontig a költségeket már kiutalták. A költségvetési takarékoság egyszerű ügy volt, mint hogy a költségekről már intézkedés történt. Az ok nyilvánvaló és leleplezi a halasztás igazai indítórúgóját: a választástól való félelmet.

Ez alkalommal lelepleződik az egész rendszer. A liberális párt kapásból tüzte ki a választásokat: ott, ahol sikert remélt és ahol jobboldali támogatóinak is van valamelyes választási alapjuk.

Egész munkáshadsereg készíti elő Károly király krakkói látogatásának rendkívüli pompáját

Fényesen sikerült a bierudski katonai felvonulás, amelyen Károly király lengyel ezredesi ruhában vett részt. Ófelsége a békéről beszélt a katonai banketten

Ősszel Bucurestibe jön Rydz-Smigly lengyel marsall

Varsó, június 29. (Rador.) Biedruskban a hadgyakorlatok bemutatása után az uralkodó azon kívánságának adott kifejezést, hogy meg akarja tekinteni a tüzéségi lövegek és repülőik által ledobott bombák által ért területet. Habár kíséretének tagjai felhívták figyelmét, hogy ezáltal meg rövidíti a pihenésre szánt időt, továbbá, hogy a célpontokhoz vezető terep igen nehéz, azonkívül, hogy az esetleg felnemrobant lövedékek veszélyt jelentenek, az uralkodó nem volt hajlandó változtatni elhatározásán. A helyszínére érkezve megállapítást nyert, hogy a bombázás rendkívül hatékony volt. 36 lövedék közül 32 célbatalált és elpusztított 5 ágyút, a 8 rejtett üteg közül. 12.15 órakor a király fogadta a csapatok elvonulását az 57-ik gyalogezred parancsnoki minőségében. Az uralkodó lengyel ezredesi ruhát viselt, acélsisakkal. Óriási tömeg részesítette viharos ünneplésben az uralkodót.

A felvonulást Knell-Kownowski tábornok, a pozmanvidéki haderők parancsnoka nyitotta meg. Az uralkodó kifogástalan lengyel katonai üdvözzel válaszolt a menetelő csapatok tisztelgésére. A tiszték és katonák gallérjukon a román királyi jelevényt viselték.

Károly király azután autón a tisztai kaszinóba hajtott. A tömeg sietve letódult az emelvényekről és virágokkal dobálva melegen ünnepelte a királyt, aki láthatóan meghatva lengyel köszöntéssel fogadta az éljenzéseket.

A kaszinó dísztermében Grozdicki ezredes, az 57-ik gyalogezred parancsnoka, bemutatatta az uralkodónak az ezred tisztjeit, akik azután ebédet adtak a román királyi tiszteletre.

Ebéd után a lovastisztai iskola tanulói tartottak bemutatót. Rövid pihenés után az uralkodó, Mihály vajda és kíséretük Boiechow állomásra hajtottak, ahonnan vonatuk 16.15 órakor elindult Varsó felé.

A király pohárköszöntője

Az uralkodó a következő szavakkal válaszolt Knell-Kownowski tábornok beszédére a bierudski ebédén:

— Drága bajtársaim! Igen örvendek, hogy ma köztetek lehetek. A fényes fogadtatás után, amiben hivatalos körök és az egész lakosság részesített itten, ebben a katonai táborban, a szívemig hatol. Mert nem szabad elfeledni, hogy ereinkben olyan vér folyik, amelyben katonai tradíciók élnek. Ez teszi lehetővé, hogy felfogjuk mindent, ami a katonai lelkekben lakozik, s ami megnyitkozik a szép városi parádén és különösen a bierudski katonai gyakorlatokon, ahol látható volt a lengyel hadsereg tökéletes felkészültsége. Ezért hatott meg különösen öxellenciájának, a köztársaság elnökének gesztusa, amellyel felajánlotta az egyik legzebb lengyel ezred parancsnokságát. Igen nagy öröm tölt el és biztos vagyok benne, hogy a kölcsönös érzelmek mélyrehatók lesznek és még jobban kifogják mélyíteni a két hadsereg közti bajtársas viszonyt, ami népeink és a béke biztonságát jelenti. Talán furcsának tűnik fel, hogy egy katonai katonák között békéről beszélek, de nem szabad elfeledni, hogy éppen az erős hadseregek mentették meg a békét. Ebben a szeltemben fogjuk fel fegyverbarátságunkat és

országaink közti szövetséget. Örvendek, hogy itt láthatom országuk két oszlopát, Rydz Smigly marsallt és Beck ezredes külügyminisztert. Emelem poharam a lengyel hadsereg és az 57-ik gyalogezred nagyságára és dicsőségére.

Beck külügyminiszter a királynál Kedd délelőtt az uralkodó fogadta Skladkowski tábornok miniszterelnököt és Beck ezredes külügyminisztert, majd megtekintette a várost. Délben a köztársasági elnöki palotában zártkörű ebédet szolgáltak fel. Este az uralkodó diszvacsorát adott, amit estély követett a Lazienki-palotában.

Az uralkodó, Mihály vajda és kíséretük tegnap este 22 órakor visszakereszték a fővárosba. A palotáj vezető utvonalon ismét meleg ünneplésben részesítették őket.

Tegnap délelőtt Antonescu Szembeck gróf külügyi államtitkár vendége volt ebédre. Több politikai és diplomáciai személyiség is szerepeltek a meghívottak között.

Előkészületek a krakkói fogadásra Krakkóból jelentik, hogy a város polgármesteri tere kiáltványt intézett a lakossághoz Károly király közel látogatására tekintettel. A kiáltvány (Folytatása a 8. oldalon.)

A kolozs megyei választások elhalasztása visszafelé. Az intézkedést nem indokolja semmi.

A liberális párt fél a választásoktól. Az általános választójog megnyitkoztatása töredékesen történt, hogy ezzel is atomozsziertát és zavart keltsenek. Olyan helyeken tüzték ki azokat, ahol a liberális pártnak és a goga-cuzistáknak sikerre reményük volt.

Tatarescu ur csalatkozott.

A szavazóknak még töredékes meghallgatása is a tömegeknek az új zászlóhoz való hűségét bizonyítja, a paraszt és nemzeti állam zászlójához való hűséget, amit Ion Mihalache bontott ki.

Eddig a Dreptatea cikke. Közöljük annak illusztrálásaként, hogy milyen büszke hangot

vált ki az ellenzékbeli egy választási vereségnek halasztással való beismerése.

Vereséget szenvedni kétségtelenül becsültebb dolog, mint megfújni előle.

De más szempontból is kár volt elhalasztani a választásokat.

Mi itt, Kolozsváron, szeretünk volna tudni, hogyan reagált a tömeg a Vaída-féle programra, megdöntötte-e a megyében a nemzeti parasztpárt népszerűségét.

Sajnos, ezt sem sikerült megtudnunk. Csak sejtjük, a halasztás után, hogy a kormányhí Vaidá-csoportnak sem sikerült mélyen, a választó tömegekig lehatolnia. Megmarad tehát a bizonytalanság. Ami valószínűleg kellemesebb a kormányban is, Vaidának is, mint a bukás bizonyossága.

A mosolygó államférfi

Emlék Doumergueról

Hét évig mosolygó elnök ült az Elysées palotában. Es ezt a hét mosolygós évet annál inkább sirja vissza az egyszerű francia polgár, mert a mindig derűs „Gastounnet” a merevarcú és tragikus sorsú Doumer, majd pedig a lelkesmeretes Lebrun követi, akik a karikatúristák állandóan sárgalmas arccal ábrázolnak azóta, hogy a tragikus február hatodikán a legenda szerint lelkitusában feloldódva és megtörve sirva töltötte az éjszakát.

Ai meggyilkolt Doumer és a temérdek külső és belső csapás sulya alatt roskadozó Lebrun távlatából kétszeresen boldognak és szerencsésnek látszik ma Doumergue hivataloskodása. Jólét és béke, nyugalom és boldogság összekapcsolódnak az ucca emberének emlékében a mosolygós elnök személyével. Az elnökkel, aki az Elysées-palotában is megmaradt egyszerű polgárnak, aki szívesen járt gyalog, szívesen fogott kezét az egyszerű emberekkel, aki nem pályázott uramegválasztására, noha ezt az újramegválasztást szívesen fogadta volna pártkülönbség nélkül az egész ország, hanem elég erős volt ahhoz, hogy szívesen megvárja, amíg lejár elnöksége, aztán csendben és minden parádé nélkül elvegye feleségül azt az ezüsthajú asszonyt, akit még agglégény-elnök korában életársul választott öreg napjaira. Valami római egyszerűség és puritánság volt abban, ahogy a közel hetvenéves aggastyán az Elysées-palota pompájából elvonult a tourneullei kis házikójába rózsáit ápolni, feleségének első házasságából eredő unokáit nevelni és könyeztetni és elolvasni azt a sok érdekes könyvet, amelyek olvasásával a hét elnöki esztendő során elmaradt...

Egyszerű életmódja, közepes kvalitásai és átlagos karrierje adták meg az öreg Doumerguenek a népszerűséget. Mértékadó nézetel, konciliáns és kiegyenlítő kereső politikai véleménye azt a legendát, amely a bölcsesség dicsőfényt vonta feje fölé. Így lett belőle a mosolygó és néha kissé lemosolygó elnökből egy hivatal nélküli „háza bölcső”, akinek véleményét áhítattal lesték, valahányszor egy egyszerű újságíró előtt az elvukult parlamenti viták során békére intve és nemzeti józanságot hirdetve megnyilatkozott az ősz „tourneulle”-i remete.

Az öreg Doumergue tehát, aki már végigjárta a republikánus ranglétra valamennyi méltóságát, így jutott el szinte szabályszerűen a „honmentés” feladatához is. A februári uccán ezt a honmentőt várták a Gare d'Orsay előtt.

Boldogan, de kissé csodálkozva nézte az egybegyűlt tömeget az öreg Doumergue. Megelégedetten ragyogott az arca, mint aki büszke arra, hogy ennyire szeretik, de kissé aggodalmasan is, mint aki érzi, hogy tulságosan nagy csodákat várnak tőle. Derűsen iteggett vissza az óvációra, vidáman üdvözölte az újságírókat, aztán behajtott a Continental szállodába, ahol egy egyszerű szállodai szobában kezdte meg honmentő tárgyalásait a pártvezérekkel.

Ezen az első napon még csodálkozó és boldog öreg ember volt Gaston Doumergue, aki fiatalos energiával igyekszik megoldani egy olyan feladatot, amikbe fiatalabbak bicskája beletörött. Dallamos, éneklő délvideki hangján tréfálkozott a pincérrrel, érdeklődött a liftesfiú hűgylétéről és megköszönte a rendőrkommisszárusnak, aki a miniszterelnöki folyosó békéjén örködött, hogy olyan sokat fáradoz...

De aztán a kétnapos tárgyalások során, mlalatt összeállította miniszteri listáját, amelybe sikerült belekombinálni egy pártját odahagyó szociálistát is, belejött a munkába az öregúr és néhány óra alatt a visszavonult remete ismét aktív politikussá növekedett. A hetvenégyéves aggastyán olyan briliáns és energikus beszédet vágott ki parlamenti bemutatkozásakor, amin nem győzött csodálkozni, aki ott szorongott a képviselőház karzatán.

Ha azt az energiát, amit ebben a beszédben mutatott Doumergue, át tudta volna vinni egész miniszterelnöksége idejére, valószínűleg nagyot és maradandót alkothatott volna

a francia történelemben, ha csak idejében el nem söpri onnan a fellázadt közhangulat. De hamarosan bebizonyosodott, hogy Doumergue igazat mondott, amikor öregségével védekezett és ki akart térni a hatalom elől. Az a ki-egyenlítőző józanság és mértéktartás, amely érdem az Elysée-palotában a páriszvenedélyek között igazságot tevő elnöké, nem bizonyult elég értéknek a miniszterelnöki székben. Doumergue mindent megtehetett volna, amit akart, az első hetekben, annyira „megváltást” várt tőle a nemzet és annyira vakon követte volna a parlament. De a mértéktartó öregúr alkotmányos érkeke megbénította lendületét. A bátor és erélyes bemutatkozó beszéd után hosszú hónapok huza-vonája következett, amelynek során hasztalan várt csodára a francia nép és ismét felocsudott a megrettent parlamenti intrika.

A bizdszt még rendbehozta ugyan valahogyan, de a Stavisky-botrányval már nem boldogult, nem sikerült elintéznie a Princerejtélyt sem és nem sikerült elhallgattatnia azokat, akik azt állították, hogy Prince-et meggyilkolták — politikából. Nem boldogult a drágaság letérésével sem.

Doumergue volt az a politikus, akinek a háború utáni években a legkomolyabb sánca lett volna arra, hogy diktátor lehessen Franciaországban, ha erre rá tudja szánni magát miniszterelnöksége első heteiben.

De annyira mélyen gyökerezett lelkében a hagyományos francia republikánus szellem, addig habozott és vonakodott a valóban diktatori intézkedésektől, hogy amikor végre rászánta magát arra, hogy a legalkotmányosabb módon alkotmányreformot kérjen a parlamenttől, megbuktatták azzal a váddal, hogy diktátor akar lenni.

Ő volt az első francia miniszterelnök, aki megkezdte a közvetlenül a néphez szóló rádióbeszédet. Akkor ezért is sokat támadták ellenfelei. Azt vetették a szemébe, hogy alkotmányellenes viselkedés az, amely megkerüli a parlamentet és közvetlenül a néphez beszél. Kevesen vannak az egyébként népszerű és jósvadájú francia politikusok között is, akik ennire egyszerűen, ennire atyailag tudtak a nép nyelvén beszélni, ennire szívhezszólan és népszerűen tudták megmagyarázni a parlamenti intrika csapódásait veszedelmét, mint ez a patriarkális miniszterelnök tudta. Érthető, hogy ellenfelei megijedtek ettől az új módszertől, de az is érthető, hogy a maguk módján utódai is megtartották ezt a módszert és Laval épügy, mint Blum, azóta is gyakran imitálják meg a parlamenten kívüli rádióbeszédet, amelyeket minden francia polgár a „tűzhelye mellől” hallgathat...

Megijedtek és mivel Doumergue időt adott nekik arra, hogy magukhoz is térjenek az ijedségből, meg is buktatták.

Mire rászánta magát, hogy az alkotmányreform tervet a parlament elé terjessze, sikerült a kilenc hónap csatlódásaitól megrendült bizalmat ellene fordítani és egy parlamenti manőverrel eliminálni...

Doumergue bukása tulajdonképpen felmagasztosulása volt annak a szigorúan republikánus karriérnek, amely annyira rábja az egyensúlyt tartó demokratikus ideálnak, hogy megretten a diktatori hatalomtól és a latolgatás és fontolgatás közben elszalasztja a döntő cselekvés pillanatát.

Egyszerűen, ahogy jött, becsomagozza kofereit és kilencnapos diktátorjelöltség után visszatért rózsáskertjébe és a könyvéhez.

Keserűség nélkül és megbékélve sorsával és embertársaival húnyta le szemét örök nyugvóra a „tourneullei bölcs”. (A. L.)

Megnyilt június 15-én

a balamareli-nagybányái kitűnő híri

dr. Wagner üdülő- szanatórium

Romániának legkellemebbébb klímájú portmentes, ózondus helyén fekszik. 25%-os vasuti kedvezmény. Modern hydrotherápiája és gyönyörű kirándulólhelyei vannak. Teljes napi penzió személyenként 200 lej háromszori elsőrangú és bő étkezéssel, kiszolgálással és világitással. Bővebb felvilágosítást ad az igazgatóság.
Cím: Wagner-szanatórium, Baia-Mare.

Sziget-hossz Angliában

Szaporodnak az új Robinsonok, terjed az „Islandmania”.
Mi a szigetek ára és hogyan lehet ott élni?

London, június 28. A nyár beköszöntésével növekvőben van Angliában a legújabb betegség, az „Islandmania”. Nem éppen veszélyes baj, de sok pénzbe kerül. Igaz ugyan, hogy Mrs. Lilian Shop évi huszonöt fontért vette bérbe Lihou szigetét a La Manche csatorna közepén, de ez kivételesen előnyös ár volt. Különben is többnyire nem bérelnek, hanem vásárolnak szigeteket. Lihou talán azért volt olcsó, mert kissé túl közel fekszik a kultúrához, hiszen közvetlenül szomszédos a termékeny Guernsey népszerű nyaralóhelyeivel és apály idején még gyalogszettel is elérhető a nagy norman szigetről. Ilyesmí elriasztja az „Islandmania” áldozatait. Bár szeretnek Európa közelében maradni, de a feltétlenül magányt, nyugalmat és békét keresik.

A modern Robinsonok nem hajóznak távoli óceánok felé, hanem fölfedezték a maguk számára Nagy-Britannia szigetvilágát. Múltkor említett valaki egy társaságban, hogy minél izgatottabb, minél nyugtalanabb minél puszkaporosabb Európa, annál többen vágyódnak a teljes kikapcsolódásra, melyet csak egy lakatlan sziget nyújthat. Ez nagyon szépen hangzik, de lehetne csak valami hangzatos szólás-mondás is. (Az ingatlanügynökök azonban nem romantikus lelkek és ha ők is megállapítják, hogy határozott szigethossz van, kétségtelen, hogy mindennek komolyabb alapja van. Sőt ép az ügynökök beszélnek az Islandmaniáról, melyet naponként konstatálnak irodáikban. Pár hónap alatt huszonhat szigetet vásároltak a nagy brit sziget életére ráunt angolok. Száz és száz sziget is elkelt volna, ha több ár volna a piacon. Azonban, bár ötezeröt száz sziget és szigetcseke van a brit partok körül, a kereslet sokszorosán felülmúlja a kínálatot.

Lehet, hogy ez a jövőben megváltozik. Az angol szigetvilág lakossága lassanként átalakul. (Az ősiakok, a primitív életfeltételek között robotoló halászok és földművesek egyre súlyosabb gondokkal küzdenek. A világ megváltozott gazdasági viszonyai megfosztják őket kenyerről. Nem tudnak többé megélni kisebb-nagyobb szigeteiken és mihamarab letelepednek a menekülésre, kivándorolnak öseik földjére, hogy a „szárazföldön”. — Anglia számukra hatalmas kontinensnek tűnik fel — telepedjenek le és beolvadjanak az ipari munkásságba. A híres Hebrida szigetcsoport kisebb szigetei például egyre jobban elnéptelenednek. A világ persze erről a szomorú népvándorlásról nem igen vesz tudomást, hiszen egy-egy ilyen szigetcsekének a lakossága két kézen megszámolható. Ugyan ki venné észre manapság, hogy pár család elsodródik régi életéből. A Hebridák kilencven lakott szigetéből negyvenen csak tíz ember, vagy még kevesebb élt vagy él... Most a régi nincstelen, hallgatag, kemény munkára edzett szigetlakók helyébe egyre gyakrabban új elemek költöznek. Gazdag vagy legalább is vagyonos emberek, a nagyvárosra, a társadalmi életre, a politikára ráunt „Robinsonok”.

Persze, nem nagy, ismert nevű szigetekről van szó, mint Man, Jersey, Aran, Whigt vagy Shetland, — hogy a szigetbirodalom legkülönbözőbb vidékeit említsem — hanem egy-egy kis darab földről, melyet még a legalapabb térképeken is csak pontocskák — vagy még annyi sem — jelez. Így például Edernis, Irland nyugati partján, alig több tíz holdnál. Ezerkét száz fontért vásárolták meg. Vannak azonban még jóval kisebbek is. Comptom Mackenzie angol író éveikig a fél négyzet mérföldnyi területű Herm szigetén lakott. Általában az áralakulást nem a sziget nagysága hanem földrajzi helyzete és termékenysége határozza meg. Sőt nagy szigetek olcsóbbak, miután fenntartásuk többé kerül. Így a huszonkét ezer holdas Bembecula sziget tizenkétezer fontért cserélt gazdát. Őt névtelen szigetet a nyugat-szkóciai partok közelében összesen négyezer fontért vásárolták meg. A vevő tulajdonképpen csak egy szigetre reflektált, de megvette mind az ötöt, hogy ne legyenek „szomszédai.”

Nagy kelendőségnak örvendenek a ridegnek és kedélytelennek tartott Hebridák egyes szigetei is. A szépenévi Pabbay, Mingula és Bernerary, úgyszólván órák alatt elkelt. Az ügynököknél sokszáz előjegyzés van — szigetekre és mihamarab egy piacra kerül, megindul a vétélkedés. Ennek ellenére aránylag olcsón lehet szigethez jutni, miután a „bírtokbavétel”

még további tetemes költségeket igényel. Comptom Mackenzie nemrégiben ismertette szigetlakó tapasztalatait és elkészítette, hogy milyen drága és bonyolult az élet egy ilyen magányos földdarabon. Alig akad olyan sziget, mely teljesen táplálná birtokosait. Az „önellátás” egyszerűen megvalósíthatatlan. Minden áru pedig, amit „külföldről” kell importálni, a szállítási nehézségek miatt jóval többé kerül, mint másutt.

Egyáltalában Mackenzie szerint nem földi paradicsom egy-egy ilyen szigetcseke. (A hosszú téli hónapokban rendkívül lehangelő a magányos élet a víz és a mennybolt sivar szürkesége között. A közlekedési kérdés pedig majdnem megoldhatatlan. Hetekig, hónapokig el vannak zárva a világtól, miután a kis motorcsónakok nem merészkedhetnek a viharos ten-

gerre, más kapcsolat pedig nincs a szárazfölddel. Az elmúlt télen is olvashattuk, hogy a Hebridákön itt-ott éhínség és járvány pusztított, miután hosszú ideig teljesen magukra hagyatva tengődtek lakók.

Sok mostanában vásárolt szigeten már áll valamilyen ház, sőt egyik másikon gyönyörű régi kastély is található, de úgy az átalakítás, mint esetleg egy új lakóház építése érthető okokból rengeteg pénzbe kerül, úgy hogy valóban csak jómódu emberek alapíthatnak egy-egy ilyen kis szigetbirodalmat. Mindez nem riasztja el a szigetek rajongóinak egyre növekvő tábort. Gazdag kereskedők, nyugalmazott katonatisztek, neves ügyvédek vannak a vásárlók között. És mindenekelőtt sok művész és író. Néha hamarosan bekövetkezik a családás. Más a képzelet és más a valóság. A magányos Inchmurin szigete, bár csodálatosan szép és termékeny, pár év alatt már harmadszor cserél gazdát. A legtöbb új „Robinson” azonban hiú marad szigetéhez. (Sok lemondás és talán lelki küzdelem árán is megtalálja itt amit másutt hiába keresett: a csendet, a nyugalmat a harmóniát és a — békét.... (R. L.)

Megállapították a huszadik cionista kongresszus napirendjét

Lord Melchet Lengyelországban jelölteti magát a kongresszusra

Jeruzsálem, június 29. A Cionista Szervezet ekzekutívje megállapította az augusztus 3-án Zürichben összeülő huszadik cionista kongresszus napirendjét. Az ekzekutív a kongresszus napirendjének összeállításánál számolt azzal a valószínűséggel, hogy a királyi bizottság jelentése kapcsán a politikai kérdések tárgyalásain fog a kongresszus munkájának középpontjában állani.

A kongresszust dr. Weizmann Chaim, a cionista világszervezet elnöke nyitja meg Szokolovról szóló emlékbeszéddel. Weizmann azután a politikai helyzetéről tart exozet. Másnap nyomban megkezdődik a politikai vita, amelyre több napot tartanak fenn és amelyben az ekzekutív tagjai is részt vesznek. Az ekzekutív tevékenységéről és a palesztinai gazdasági helyzetről szóló jelentéseken kívül az összes referátumokat az illetékes bizottságoknak fogja előterjeszteni az ekzekutív és a bizottságok kidolgozott határozati javaslatokat fognak a plénum elé terjeszteni.

Augusztus 8-án ünnepi díszlést tart a

kongresszus a bázeli kaszinó termében, az első kongresszus 40-ik évfordulója alkalmából. A kongresszuson ötszáz delegátus fog részt venni, míg a kongresszus időtartama 12 nap lesz.

Varsó, június 28. Lord Melchet táviratot intézett a lengyelországi cionista szervezet központi bizottságához, amelyben azon kívánságának ad kifejezést, hogy a huszadik cionista kongresszusra szóló delegátus-választásokon a lengyelországi cionista szervezet központi bizottságának listáján jelöljék őt. Jelöltetésével a szenvedő lengyel zsidóság iránti szolidaritásának akar kifejezést adni lord Melchet.

A forró égőv betegségeinél, különösen napszúrásnál, béluhurtnál és vérhasnál, valamint olyan gyomor- és májbetegségeknél, amelyek malária kíséretében lépnek fel, a természetes „Ferenc József” keserűviz szerfelett értékes hatást fejt ki. Az orvosok ajánlják.

Vásároljon kolozsvári Zsidó- kórház sorsjegyet!

Segít szegény betegeknek és
örömet szerez önmagának

Huzás 1937. augusztus hó 5-én

4000 sorsjegy, 400 nyeremény
Egy sorsjegy ára 50 lej!

Elárusítók Erdély és Bánát minden
jelentősebb városában

A nyári szezon egyik legfontosabb köz-
szükségleti cikke: az ecet. Nagyváradon
új, modern,

kóser ecetgyár létesült.
Figyeljen a TIGRIS márkára!

Kellemes aroma, elsőrangú minőség, versenyképes árak. Fűszerek kérjenek azonnal ár-
ajánlatot a gyártól: Fabrică de Oțet Tigru, Oradea. (Tel. 503.) A gyár a nagyváradai ort.
rabbínatus kaszusz-bizottságának felügyelete alatt működik.

כשר אף למהדרין מהמהדרין

Titu Boro ci

A demokráciá

Páris, június
miniszter kedden
meleglógatta Yv
tert, Paul Bonoc
és Leger külügy
kárt. Pénteken T
deauxba utazott,
frontharcosok eg
tására kértek fe
sérte útjára. A
tősége üdvözölte,
fogadás, ahol M
Doumer-kormány
re fogadta. Ma
leszcsanak Montg
filozófus nagyer
menő művét. M
mestere volt E
következő szav
leszcsanak a köny
akivel szemben z

Délután-öt ór
pelték Titulescu
bordeauxi egye
Titulescunak ors
teljesített munk
kantak egyesüle
mint, aki külpe
francia hadvisel
tett európai hel
Ezután emelk
Beszédében érde
részletet:

Az o
rom

— Ma már ne
mindenütt él a
zatokat követel
csüggedés fogta
már a holnapi
amikor majd az
momra kétséges
lehangoltságnak
szagokban tapas
A passzivitás a
ben, mely minde
tézis körül egyik
győzni, meggyer
ciában, azt a h
hogy nem fog
szélsőséges eszm
harcból. A máso
nek minden meg
szöri megsértés
lekicsinyeljük a
ezt az illuziót a
a Népszövetségi
rombolása, ami
zetközi béke me
ben való bizalm

— Csak hogy
lenség, önké
háborúról való
dályozni. Paraz
az egész világ
menteni az emb
től. Európa egy
megvalósítani,
akár a szélső b
trinák közül es
künk. És nemes
tő szavunkat er
eszmék ellen, h
egységért har
mokráciánk jeg
gyan, Dél-Ameri
diában és a Sk
— Igaz, hogy

Titulescu nagy beszéde Bordeauxban a demokráciáról és a békéről

A demokrácia is megteremtheti a nemzeti függetelmet — Jelentette ki a volt külügyminiszter

Párizs, június 29. Titulescu volt külügyminiszter kedden Párizsba érkezett, ahol meglátogatta Yvon Delbos külügyminisztert, Paul Boncour volt miniszterelnököt és Leger külügyminisztériumi államtitkárát. Pénteken Titulescu repülőgépen Bordeauxba utazott, ahol a „rokkantak és frontarcosok egyesülete” előadás megtartására kértek fel. Titulescu Nenisor kísérete utjára. A repülőtéren a város vezetősége üdvözölte, majd a városházán volt fogadás, ahol Marquet polgármester, a Doumer-kormány volt munkaügyi minisztere fogadta. Marquet átnyújtotta Titulescunak Montagne 16. századbeli francia filozófus nagyvértékű, ritkaság számba menő művét. Montagne szintén polgármestere volt Bordeauxnak. Marquet a következő szavakkal nyújtotta át Titulescunak a könyvet: „Egyetlen elődöm, akivel szemben szénben vagyok.”

Délután öt órakor a színházban ünnepelték Titulescut. Portman szenátor, a bordeauxi egyetem tanára, magasztalta Titulescunak országáé a béke érdekében teljesített munkáját, majd Jolly, a rokkantak egyesületének elnöke, köszöntötte, mint, aki külpolitikai tevékenységével a francia hadviseltek áldozatává megteremtett európai helyzetet akarja megőrizni. Ezután emelkedett szólásra Titulescu. Beszédében érdekesnek találjuk az alábbi részletet:

Az általános lehangoltság három oka

— Ma már nem folyik nálunk a vér, de mindenütt él a félelem, hogy újabb áldozatokat követelnek majd tőlünk. Emellett csüggedés fogta el lelkünket, hogy talán már a holnapi nap hozza azt a lejáratot, amikor majd az adósságot fizetni kell. Számomra kétséges, hogy annak az általános lehangoltságnak, amelyeket különböző országokban tapasztalunk, három oka van: A passzivitás az ideológiai harcban szemben, mely mindenütt folyik és mert a két tézis körül egyik sem fog bennünket meggyőzni, meggyengíti hitünket a demokráciában, azt a hitet támasztva bennünk, hogy nem fog győztesen kiképzülni a két szélsőséges eszmével szemben folytatott harcban. A második a nemzetközi törvénynek minden megtorlás nélkül történt többszöri megsértése, mely lehetővé teszi, hogy lekicsinyeljék a nemzetközi törvényt és ezt az illúziót is elveszítjük; végül pedig a Népszövetségbe vetett bizalomnak szétrombolása, ami egy támaszpontban, a nemzetközi béke megőrzésére hivatott eszközben való bizalmunkat rendítette meg.

— A közvéleménynek a passzivitása révén, mely különösen kidomborodik, ha a totális államok szakadatlan tevékenységével mérjük össze, Franciaország már azon a ponton áll, hogy elveszítse pozíciót Közép- és Kelet-Európában. Ezeket a vidékeket közvéleményünk szívesen tekintjük urainak azokat, akik energikusan beszélnek, akik békétárgyalások közben ágyukat készítenek, akik azt hiszik, hogy egyedül tehetnek igazságot a nemzeti becsület frázisának jegyében.

Az európai egységkeresés

— Csak hogy a háborút nem lehet télenként, önkéntes elzárkózással, vagy a háborúról való beszéd félelmében megakadályozni. Parancsoló szükségesség, hogy az egész világ dolgozzék rajta: meg kell menteni az emberiséget ettől a pusztulástól. Európa egységét keresi. Ezt akarja megvalósítani, akár a szélső jobboldal, akár a szélső baloldal győzelmével. E doktrínák közül egyik sem felelhet meg nekünk. És nemcsak arról van szó, hogy véto szavunkat emeljük az összes szélsőséges eszmék ellen, hanem arról is, hogy Európa egységéért harcoljunk, hogy az a mi demokráciánk jegyében valósuljon meg, ahogyan az megvalósult az Egyesült Államokban, Dél-Amerikában, Svájcban, Hollandiában és a Skandináv-Államokban.

— Igaz, hogy az ugynevezett totális áll-

lamokban meggyőző fegyelem uralkodik. Csak hogy nem kell megváltoztatnunk a szabadság és cselekvés szellemét ezért a fegyelemért. Megszerezhetjük mind a kétet. Nézzük csak Angliát. Nem ismerem még országot ennél határtalanabb szabadsággal. De e szabadság mellett létezik ott a fegyelem is, mely önrudat teremt és amely a megszerzett szabadsággá emelkedik fel. A franciák sohasem fogják elfogadni az ugynevezett totális államok eszméit. Mi a lényege a végső analízisben ennek a doktrínának? Pszichológiai szempontból ez az eszme a különböző helyzetekben szükséges önálló ítélet elvesztését jelenti, felhatalmazva ennek az ítéző képességnek a gyakorlására egy harmadikat, aki mihelytünk is gondolkozzék, akinek véleményét elfogadjuk, azt tesszük, amit akar, mert nemcsak a saját, de a mi nevünkben is beszél.”

Ezután Titulescu a nemzetközi helyzetéről beszélt és a következőket mondotta:

A külpolitikai helyzet

— Semmi sem ártott jobban Franciaor-

Nyílt harcban robbant ki a jeruzsálemi főmufti és Abdullah emir közötti ellentét

Megjelent a palesztinai kormány 1936-os jelentése

Jeruzsálem, június 29. A palesztinai kormány most tette közzé 1936-os jelentését, melyet a Népszövetség mandátumbizottságához intéz. A héber sajtó éles kritikát gyakorol a jelentés fölött, amelyről megállapítja, hogy leplezetlen arabbarát tendenciát követ. A zavarások leírásában a kormány jelentése teljesen elhallgat olyan megdöbbentő gaztetteket, mint például a jaffai ápolónővérek s gyermekek meggyilkolása. A zsidó jisiv fegyelmzett és bátor magatartásáról, a kormányának nyújtott segítségéről ugyancsak nem tesz említést a jelentés.

A főmufti elutasított Jeruzsálemből. Utját eleinte titokban tartották, de később kiderült, hogy Damaszkuszba ment, ahol a szíriai kormánnyal tárgyal, hogy megnyerje annak támogatását Palesztina kettéosztása és Abdullah trónra kerülése ellen.

A Pálcior szíriai értesülései szerint a mufti muzulmán kongresszust akar összehívni, amelyen libanoni, szíriai, palesztinai és transzjordániai kiküldöttek vennének részt. Ez az

szágnak, és barátainak, mint az 1936. március 7-i események. Ha a március 7-i államcsinyre a reakció nem is jelentkezett a felszínen, rendkívül nagy hatást keltett a néptömegek mélységeiben. Ennek köszönhető, hogy Anglia kimondta azt, amit sohasem tett volna: támogatását és segítségét fogja nyújtani bármikor, ha Franciaország ártatlanul támadásnak volna kitéve. Ne értelmeljünk le ezt a kötelezettséget, amelyet francia felfogásban csak akkor foghat érvényesíteni, ha idegen csapatok lépnek át a francia határt. De sokkal több is van ebben a szövegben. Az önkérdéseiről van szó. Az szükséges, hogy a franciáknak tiszta képük legyen saját érdekeikről. Láttam Franciaország dicsőségét a háborúban. Ismerem ennek a győzelemnek az árát. Jogunk van a nagy áldozatok után látnunk békeidőben a fejlődő Franciaország dicsőségét. A miénk a feladat, hogy

harcoljunk a béke fenntartásáért és megmutassuk, hogy a békés Franciaország semmivel sem jelent kisebb erőt, mint a háborús Franciaország. Franciaország a nagy világosság. Örizzék azok, akik rosszakaratú célokkal nagyon közel akarnak jutni hozzá. Franciaország é. Boldogok azok, akik szeretik és tiszteletreméltó távolságban állnak meg előtte: ezeket megvilágosítja. Franciaországot önmagukban tudni, harmóniában érezni magunkat azzal a valósággal, ami Franciaország, tudni, hogy hatalmas ereje számunkra támasz és nem akadály, egyet jelent azzal, hogy valóban isten uralmát érezzük önmagunkban.”

Titulescu beszédét hatalmas lelkesedéssel fogadta a közönség. A volt külügyminisztert ezután banketten ünnepelték. Titulescu ezalkalommal is nagyhatású beszédet mondott.

nép adott a világ civilizációjának és a ma legelterjedtebb vallásnak. De itt a mi jogunkról, a mi hivatásunkról van szó és arról, a siralmas helyzetéről, amelybe jutottunk.

„Nem erőszak!”

— Nem fogom vita tárgyává tenni azokat az eszközöket, amelyek révén ehhez a mindenhatósághoz jutottak, amely ugy az ingatlanok megszerzésében, mint az ipar és kereskedelem csaknem kizárólagos hatalomba vételében nyilatkozik meg, valamint egy bizonyos sajtó útján, amely más célokat követ, mint a miénk, egy olyan tónusban, amelynek mentalitását és érzelmiségét undorral utasítjuk vissza. Anyagi téren le vagyunk győzve, de teljes határozottsággal mondom, hogy nem vagyunk erkölcsileg legyőzve. S ha önknek nincs meg ez az öntudata, úgy elhozom azt önknek máshonnan. Itt van az állam, itt vannak törvényeink, amelyek megvédhetnek bennünket, itt van a mi alkotmányos felépítettségünk, amely a mi céljainkat kell hogy szolgálja. Azok, akik bizonyos helyzetre tettek szert, mindent el fognak követni, hogy ezt meg is tartsák. A törvények meg fogják oltalmazni őket minden igazságtalanságtól és erőszaktól és meg fogjuk tapsolni mindannyian a közhatalom minden megnyilatkozását, amely ki fogja hangsúlyozni, hogy senkinek sem áll jogában kisajátítani a törvényes hatóságok szerepét. De amellyel, ami másoknak van, mi meg kell vonjuk birtokunk határait és ki kell termelnünk belőle mindazt, amit csak tudunk. Az egyházaink körül meg kell vonnunk a román zónát. Ebben a zónában kisajátítások kell, hogy lehetővé tegyék olyan intézmények és gazdasági alakulatok megteremtését, amelyek csak a miénk legyenek. Ha nem mondhatjuk magunkénak a várost, legalább oázisaink legyenek a templomok körül, amelyekben a harangok a mi istenünknek szólnak. A kulturális intézmények körül ugyanazt a zónát kell megteremteni.

— Ebben a városban, amelyet egészségtelené tettek ázsiai ösztörtörődások, amelynek lakói, sem higiéniai, sem szépi szabályoknak nem hajlandók magukat alávetni, van egy másik Iasi is, amelyben felismerjük önmagunkat.

— A két tábor nem verekedni fog, hanem versenyezni egymással. Míg az egyik egy nemromán kisebbséget képvisel, a másik egy 15 milliónyi erőteljes lakosságot.

— Roosevelt elnök kihallgatáson fogadta a Moszkvából Amerikába repült pilótákat. Washingtonból jelentik: A három orosz repülő, akik Moszkvából leszállás nélkül Amerikába repültek az északi sarkon át, Roosevelt elnök tegnap kihallgatáson fogadta a Fehér Házban. Roosevelt gratulált a pilótáknak bátorságukért.

Iorga professzor a romániai zsidókérdésről

„Anyagi téren le vagyunk győzve, de erkölcsileg nem”

Bucaresti, június 29. (Az Uj Kelet tud.) Iorga professzor részt vett vasárnap az általa alapított és vezetett kulturális ligai jasi közgyűlésén. Ebből az alkalomból a liga égisze alatt új román könyvkereskedést nyitottak meg ünnepi külsőségek közepette, amelyen részt vett Nicodem érsek, Iorga professzor, Cuza, valamint a jasi katonai és polgári hatóságok képviselői. Nicodem érsek felszentelte a román könyvkereskedést, majd a gyűlés tagjai a nemzeti Színházba vonultak, ahol Corneliu Surmuleanu professzor, az ismert antiszemita vezető üdvözölte Iorgát.

A pornográfia ellen

A különböző üdvözlésekre válaszolva, Iorga nagy beszédet tartott, amelyben mindenekelőtt is az irodalmi kontárok és a pornográfikus irodalom ellen foglalt állást. Ezután Iasi multját méltatta, majd rámutatott arra, hogy a város ma egyre nagyobb közönytbe süllyed. A jasi egyetemnek, amelyhez öt anyai emlék fűzi, nem szabad áldozatul esni bizonyos áramlatoknak, amelyekhez nekünk semmi közünk, mint ahogyan az ifjúság szembenállása

ezen szociális törekvésekkel szemben nem öltheti magára a brutálitás olyan formáit, amelyekkel a román nép nem büszkékedik. Iorga ezután így folytatta beszédét:

— Ezt a várost visszaronánosítani kell, ha pedig ez nem lehetséges, legalább meg kell mellette teremteni az évszázados hagyományaira támaszkodó román várost, amelyet mély árok válasszon el minden olyan befolyástól, amely a mi történelmünk és szellemünk szempontjából idegen.

Ké Moldova?

— Már eleve meg kell mondanom, hogy nem viseltem gyűlölettel egyetlen nemzetet szemben sem. Minden népek jogában áll erejének megfelelően fejlődni és győzni, ha erősebbnek bizonyul. Ami azt a népet illeti, amely ma minden téren — ne áltassuk magunkat — Moldova fővárosa és amely szigorú szolidaritás útján nemzetként akar feanmaradni egy megannyiszor ezeréves vallás alapján, amely vérebe ment át, — mint történész, mint az egyetemes és a keresztény kultúra ismerője, csak tisztelt adózhatom azzal a résszel szemben, amely a régi zsidó

JUNIUS 30.
...nincs a szárazföldön...
...ashattuk, hogy a...
...és járvány pusztít...
...teljesen megakr...
...
...t ezigeten már áll...
...másokon gyönyörk...
...de úgy az átalaki...
...kőház építése érthe...
...be kerül, úgyhogy...
...erek alapíthatnak...
...irodalmat. Minde...
...k rajongóinak egyre...
...kereskedők, nyugal...
...es ügyvédek vannak...
...denekelőtt sok mű...
...osan bekövetkezik a...
...és más a valóság. A...
...ete, bár csodálatos...
...y alatt már harmad...
...több új „Robinson”...
...éhez „Sok lemondás...
...rán is megtalálja itt...
...tt: a csendet, a nyu...
...békét... (R. L.)

cionista
jét
kongresszusra

zínő termében, az el...
fordulója alkalmából...
delegátus fog részt...
időtartalma 12 nap

Melchett táviratot in...
cionista szervezet...
amelyben azon kíván...
ogy a huszadik cio...
delegátus-választá...
cionista szervezet köz...
ján jelöljék őt. Jelöl...
nyel zsidóság iránti...
tejezést adni lord

segeinél, különösen...
él és vérszámánál, vala...
májajoknál, amelyek...
nek fel, a természetes...
v szertelett értékes...
k ajánlják.

idő-
nyet!

ken és
ának

szitus

emény
ej!

minden

כשר

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, június 30.

Bucuresti. 7.30: A reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Gramofonlemez. 20: Felolvasás. 20.20: Rádiózenekar. 21.20: Felolvasás. 21.35: Gherman Lisette zongorázik. Brahms: I. magyar rapszódia, Strauss—Grünfeld: Versenyári. Sauer: Erdősongás. Lubicz: II. román rapszódia. 22.10 Secareanu Miklós énekel. 22.30: Hírek. 22.45: Vendéglői zene.

Budapest. 7.45: Torna. Utána: Gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 14.30: A rádió szalonzenekar. 17.10: Asszonyoknak. 18: Művészet és társadalom az olasz rinascimento-ban". 18.30: Könyvnyomdászok Dalköre és Nagytétényi Munkás Dalkör. 18.55: Rádió a rádióról. 19.30: A Balaion és a gyermek. — 20: Hangverseny Zenekar. 21.15: Válás. Játék. 21.55: Cigányzene. 22.20: Hírek. 23.20: Bolgár népdalok. 24: Hírek francia és olasz nyelven. 24.10: Tánccsoportok. 1.05: Hírek.

Băile Episcopesti

Oradea mellett

600 év óta használják eredménnyel 42° kénes, rádiumos hőforrásait — reuma, köszvény, csusz, isziás, trombozisz, valamint női bajok ellen.

Izapfűrdő

forró iszapakkolások, villany, szénasvízfűrdők szakorvos felügyelete mellett.

I. o. penzió: lakás, háromszori ételapszerinti elsőrendű étkezés, gyógy- v. hullámfűrdő
Május és szeptember 160—180 lej naponta
június 130—200 lej naponta
július és augusztus 210—240 lej naponta
II. o. penzió 130—150 lej naponta
gyermek-penzió 12 évig 120 lej naponta
50% vasuti kedvezmény a visszautazásánál.

Elsőrangú zene. — Cursalonban minden este tánc és tombola. Ort. kóser étterem is.

Románia egyetlen

Hullámfűrdője

Aszfaltos versenykepelvény megnyit.

XX. ZIONISTENKONGRESSZUS

Zürich, August 1937
Kongresspublikationen:

1. Berichte an den XX. Zionistenkongress!
a) Bericht der zionistischen Exekutive (hebräisch, englisch oder deutsch). b) Bericht des Keren Hajesod (hebräisch, englisch oder deutsch). c) Bericht des Keren Kayemeth Leisrael (hebräisch, englisch oder deutsch). Fr. 5.—

2. Kongresszeitungen

offizielle Organe des Kongresses, erscheinen (in hebräischer und deutscher Sprache) während des Kongresses und der Tagung des Councils der Jewish Agency for Palestine täglich:
Abonnements in der Schweiz sFr. 4.—
„ in den übrigen Ländern sFr. 5.—

3. Stenographisches Protokoll

des XX. Zionistenkongresses und der Tagung des Councils der Jewish Agency for Palestine (in hebräischer Sprache) sFr. 10.—
Generalabonnement für alle drei Publikationen sFr. 17.—

Bestellungen an das Bureau des XX. Zionistenkongresses, Geldsendungen an den Schweizerischen Bankverein, Zürich, für Rechnung des Bureaus des XX. Zionistenkongresses oder an das Postcheckkonto

VIII 15598 per Adresse Bureau des XX. Zionistenkongresses, Zürich.

Die Kongress-Zeitung und das Kongress-Protokoll sind ein unentbehrliches Hilfsmittel jedes Zionisten, der lückenlose und authentische Information über die gesetzgebende Körperschaft des Zionismus wünscht.

Sulyos incidens a Iasi érettségén az elnök és a szaktanár között

IASI, június 29. Az érettségi vizsgák alkalmával tegnap komoly incidens történt az itteni kereskedelmi iskolában. Könyvelésből tettek írásbelit a jelöltek, amikor Patrascanu bucaresti professzor, a vizsgáztató bizottság elnöke felhívta Dumitrescu tanár figyelmét arra, hogy túl nehéz tézist adott a jelölteknek. Dumitrescu nem volt hajlandó a feladatot visszavonni, mire éles szóváltás keletkezett. Patrascanu azonnal telefonált a nemzeti nevelésügyi minisztériumba, ahonnan sürgős intézkedés történt Dumitrescu leváltására. A jelöltek ma új írásbelit tesznek.

A hollandiai filmgyárosok megtagadják az együttműködést a berlini filmkamarával

A berlini meghívás és a hollandiai válasz

Amszterdam, június 29. A berlini „Internationale Filmkammer” felhívta a hollandiai filmgyárosok és kölcsonzók szövetségét, hogy vegyen részt a július 5-én Párizsban összeülő nemzetközi filmkongresszuson és lépjen be a nemzetközi kamarába.

A hollandiai filmgyárosok és kölcsön-

zók szövetsége elutasította ezt a meghívást, a következő indoklással: „Az a tény, hogy a filmkamarák székhelye olyan országban van, ahol nem szabad a filmipar és embereket fajiságok és származásuk miatt kizárni a művészi alkotásból, súlyos akadály a nemzetközi együttműködésnek.”

Jó eredménnyel tették le az írásbeli érettségit a kisebbségi iskolák növendékei

Kilencvenhárom jelölt közül — 69-en mentek át az írásbeli érettségén

Cluj, június 29. Ma reggel kilenc órakor megkezdődtek Kolozsváron a szóbeli érettségi vizsgák. Az írásbeli érettségi eredményeit már tegnap kifüggesztették a vizsgáztató iskolákban. A Regina Mária leányliceum előcsarnokának kifüggesztett papírjai a kisebbségi iskolák vizsgázóinak írásbeli eredményéről számolnak be. Itt vizsgáztak ugyanis a református kollégium, a római katolikus gimnázium, az unitárius kollégium, a Marianum és református leánygimnázium jelöltjei. A kifüggesztett listából megtudjuk, hogy a kisebbségi növendékek viszonylag kielégítő eredménnyel tették le az írásbeli érettségit. 93 kisebbségi jelölt közül 69 készítette el megfelelően a feladatot. Ezek kedd reggel

kilenc órakor megkezdtek szóbeli vizsgájukat. Az írásbeli vizsgák kisebbségi eredményei egyébként részletesen a következők: A református leánygimnázium 18 növendéke közül átment 13, a Marianum 13 növendéke közül 10, az unitárius kollégium 20 növendéke közül 15, a római katolikus gimnázium 24 növendéke közül 13, a református kollégium 18 jelentkezője kivétel nélkül megfelelt. Ezek az eredmények természetesen csak a kisebbségi iskolák eredményeit mutatják, de eddig részletesen még nem tüntették fel, hogy a többségi iskolák kisebbségi növendékei milyen eredménnyel zárták le az írásbeli érettségi vizsgát.

KÖZGAZDASÁG

Harmincnyolc százalékos kiviteli jutalommal támogatják az el-lanyhult angliai fűrészáru-kivitel

Arad, június 25. Mint ismeretes, néhány hónap óta a faexportüzletben jelentős konjunktúra mutatkozik Romániában. Az volt a szakemberek meggyőződése, hogy ez a lendület nemcsak tartós lesz, hanem idővel fokozódik is. Fájdalom azonban, az utóbbi hetekben e téren váratlanul erős visszahatás mutatkozott. A fakivitel ellanyhult.

Az angol piacon jelentősen estek a fűrészáru árak úgy, hogy kivitelünk sulyos nehézségekkel küzdött. Eppen ezért az érdekeltek közbenjártak a jegyibocsátó intézetnél és az iparügyi és kereskedelmi minisztériumnál, hogy kiviteli jutalommal támogassák az angliai fűrészáru exportot. Fővárosi jelentések szerint a közbenjárásnak eredménye volt és olyan határozat megkötésén dolgoznak, amely 38 százalékos jutalmat biztosít az Angliába szállító exportőrök számára. Az Angliával érvényben lévő egyezmény értelmében a kivitelből származó devizák 25 százaléka a

Banca Nationalánál marad és ezután a 25 százalékos kvóta után fizetnek most a 38 százalékos felárat. Állítólag már alá is írtak egy évre vonatkozó miniszteri rendeletet.

Bánati élőállat és huskivitel. Áprilistól kezdve újból látható csökkenés következett be a bánati élőállat és huskivitelben. A csökkenés májusban még csak fokozódott. Ilyenformán májusban 2594 sertést, 32 lóval kevesebbet exportáltunk, mint áprilisban, illetőleg 638 ökrrel és 14.315 kg. hussal és zsiradékkal többet szállítottunk májusban, mint áprilisban külföldre. Az áprilisi bánati szállítások egyébként a következő helyzetképet adják: Ausztriába 1035 sertést, 13 ökröt, 84 lovat, 20000 kg. húst, Csehszlovákiába 964 sertést 1570 ökröt, 24.400 kg. húst, Olaszországba 65 lovat, Magyarországra 84 lovat. — Ilyenformán összesen 1999 sertést, 1583 ökröt, 233 lovat és 44.400 kg. húst és zsiradékot szállítottak az elmúlt májusban ki az országból. Megállapít-

Baia-Băita

Kerő gyógyfürdő és üdülőtelep. Gherla-Szamosujvár mellett, ettől 1 km távolságra. Clujtől 50% utazási kedvezmény. Olcsó árak. Penziórendszer. Fürdőorvos.

A fürdő gyógyforrásai

kénhidrogént, szénasavat és konyhasót tartalmaznak s a világ leghatékonyabb ilyenmű forrásaival egyenrangúak.

Jávaiva női bajknál, reumánál, izzadmányoknál és bőrbajknál.

Térzene, táncmulatságok, csolnakázás, halászás, strand, homok- és napfürdők.

hatjuk, hogy fenti táblázatból teljesen hiányzik Németország. Mint ahogy a sertésexport tekintetében a Bánát teljesen elveszítette az olasz piacot is.

Római buza Ausztria számára. Bécsből jelentik: Ausztria az utóbbi időben sem Magyarország, sem pedig a többi külföldi piacon búzát nem vásárolt, mert az új termés betakarításig a meglévő készletekkel akarta szükségletét fedezni. Kiderült azonban, hogy az osztrák malmok buzakészlete semmiesetre sem lesz elegendő az új buzatermésig. Ezért az osztrák kormány — bécsi jelentések szerint — tárgyalásokat kezdett Romániával 200 vagon buza szállítására. A hírek szerint a tárgyalások kedvezően haladnak s befejezés előtt állnak. Ausztria ezenkívül tárgyalásokat kezdett az új termelési kampány rozsellátásáról is.

Jó terméskiltások az Egyesült Államokban. Newyorkból jelentik: A legutóbb kiadott vetésjelentés szerint Észak-Amerikában búzából 825—850 millió bushel termésre számítanak a múltévi 629 millió bushellel szemben. Ebből a mennyiségből 175—200 millió bushel a tavaszi, 149 millió bushel pedig az őszi buza. Majdnem valamennyi egyéb terménnyel is jelentékeny kiviteli feleség mutatkozik. Egyedül búzából a rendelkezésre álló kiviteli feleséget 100 millió bushelre becsülik.

Megszakadtak a román-magyar kereskedelmi tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A már kétféle félbeszakított román-magyar kereskedelmi tárgyalásokat ismét meg kellett szakítani. A román tűzfabehozatal körül mutatkozó ellentételeket mindezekig nem lehetett áthidalni és a magyar szakértők ezért visszatérnek Budapestre, hogy további megbízásokat kapjanak. A tárgyalásokat mindenesetre folytatni fogják, a Romániával létrejött háromhónapos ideiglenes egyezmény lejártá előtt a két kormány meg akarja kísérelni a megegyezés létrehozását.

Dr. P. Jaberg, Temesváron. Dr. P. Jaberg, a zürichi Schweizerische Bankgesellschaft vezérigazgatója az elmúlt hét másik felében Temesváron járt, ahol családi látogatáson kívül itteni üzleti ismerőseit is meglátogatta. Dr. Jaberg temesvári tárgyalásaival kapcsolatosan több nagyobb szabású üzlet lehetőségéről beszélnek itten gazdasági körökben. A svájci bankvezér különben Erber Dezsővel, a Magyar Általános Hitelbank erdélyi fióktelepeinek vezetőjével is hosszasan több ízben is tárgyalt.

Szünetel a hajóforgalom a Bégacsatornán. A Bégacsatornán ezúttal több ponton is végeznek szabályozási munkákat. Ezek a munkálatok szoros összefüggésben állnak a közelben meginduló nagyobb szabású bánati gabonakampánnyal. A munkálatok tartalmára a vizet 1.80 méterre csökkentették és a hajóforgalmat július 10-ig teljesen leállították.

Nagy tűz pusztított Cetatea Albán. Cetatea-Albából jelentik: A város főterén tűz ütött ki a Blechmann-féle gyarmatarú üzletben. Egy benzinnel hajtott gép felrobbant, a tűz rendkívül gyorsasággal terjedt tovább. Öt tüzlet legett.

Felakasztotta magát egy bucaresti közrendőr. Bucurestiből jelentik: A Lumcei uca 78. számú ház kertjének egyik fáján felakasztva találták Ilie Marin 60 éves közrendőrt. A rendőr felesége a piacról hazatérőben találta meg férje holttestét. A rendőr tettének oka ismeretlen.

Her

Egy katolikus

PÁRIZS, tünésticeltő h katolikus hitv birta rá Berg szor Bergson észszeteinek se mégis ált pozitív magat

Egy e hog

RÓMA, i haban kijelen kíséreltezik el vonatból áll.

Az a spa franci

Elvégezték

London, juni tegnapi ülésén képviselői felteggol kormányra Neurathnak lo val tudomására német sajtó álltett támadás Edén kijelen sajnál minden csehszlovák vis Egyidejű lo Plymouth és C tegnapi végezt spanyol partok francia-angol t földközítengeri hajók, az atlant franciák fogják fedélzetén seml Tegnapi Ribb saárkezett áll ma résztvesz a ság ülésén.

CAPITOL

Főszereplő: SA reg

Me

01

Ul alapsz

Cluj, június 2 den délután há országgrészi ortozetek kongress bert elnök-főrak a gyűlés össze kongresszus ha mány megsemm hitközségek nem zőül Gábel Vil hangulag elfoga bizottság újra lotta, ami ma lotta, ami ma (Nagyvárad) az két alelnök meg tot.

Dr. Klein Mik hogy a mai alap

Henry Bergson katolikus lett

Egy katolikus teológus rábeszélésére tért ki a világhírű francia-zsidó filozófus

PARIZS, június 29. A „Tribune Juive” című párizsi zsidó folyóirat jelentette a fel-tünéstékké vált hírt, hogy Henry Bergson, a világhírű francia-zsidó filozófus áttért a katolikus hitre. A lap értesülése szerint Gorce, a toulonai katolikus intézet tanára bírta rá Bergsonra — aki 78-ik életévét töltötte be — erre a lépésre. Gorce professzor Bergson saját írásai alapján vezette rá arra a világhírű filozófust, hogy bölcsészeteinek szellemi konzekvenciája a katolikus hitre való áttérés. Bergson kitérése mégis általános feltűnést keltett, mert ha zsidó kérdésekben nem is tanúsított pozitív magatartást, mindig kitartott ősei hite mellett.

Egy olasz professzor kijelentette, hogy feltalálta a rákgyógyítás szérumát

RÓMA, június 29. (Rador.) Sabatino Lengo olasz professzor a Giornale d'Italia-ban kijelentette, hogy feltalálta a rákgyógyítás o'vosságát. A tanár nyolc év óta kísérletezik ebben az irányban és széruma majomvértől, valamint majommirigyki-vonatból áll.

Az olasz sajtó élesen tiltakozik a spanyol partok kizárólagosan francia és angol hajók által való ellenőrzése ellen

Elvégezték az utolsó simitásokat a spanyol partok ellenőrzésére vonatkozó francia-angol terveken

London, június 29. (Rador.) Az alsóház tegnapi ülésén Hugh Dalton munkáspárti képviselő feltette a kérdést, vajjon az angol kormány nem áll szándékában von Neurathnak londoni látogatása alkalmával tudomására hozni, hogy helyteleníti a német sajtó által Csehszlovákia ellen intézett támadásokat?

Ezen kijelentette, hogy a brit kormány sajnál minden surlódást, ami a német-csehszlovák viszonyban felmerül.

Egyidejű londoni jelentés szerint lord Plymouth és Corbin francia nagykövet tegnap végezték az utolsó simitásokat a spanyol partok ellenőrzésére vonatkozó francia-angol terveken. A terv szerint a földközítengeri spanyol partokat az angol hajók, az atlantióceáni partvidéket pedig a franciák fogják ellenőrizni. Minden hajó fedélzetén semleges ellenőrök lesznek.

Tegnap Ribbentropp német követ viszábrkezett állomáshelyére. Ribbentropp ma résztvesz a benemavatkozási albizottság ülésén.

Berlini jelentés szerint az egész német sajtó a Leipzig-incidenst követő londoni tárgyalások csődjéről ír, amely az együttműködés eszméjének és az egyetemes biztonsnak meghiúsulásával egyenlő. Németország, habár a békét kívánja, a jövőben egymaga fog védekezni.

Egyidejűleg Rómából jelentik, hogy az egész olasz sajtó élesen kikel azon francia-angol terv ellen, hogy a német s olasz hajókat az ellenőrzésben angol és francia hajók helyettesítsék. A Corriera della Sera szerint ilymódon a „gyilkos”, valenciai kormány sikerülne támadásai által Németországot és Olaszországot, eltávolítani minden ellenőrzéstől. A Popolo d'Italia szerint Franciaország és Anglia magartatása a spanyol eseményekkel szemben olyan természetű, amely nem biztosítja a partatlan ellenőrzést és a spanyol nép nagy többsége akarátának tiszteletbentartását. London támogatta Párizst, amely Moszkva szövetségese, hogy őt terhelje az egész felelősség.

CAPITOL MOZGÓ

Ma premier!

Érettségi előtt

Főszereplő: SABINE PETERS, a „40 éves asszony” című film egyik feledhetetlen szereplője, partnerei: HERTHA THIELE és HEIARICH GEORGE.

Megkezdődött az erdélyrészi ortodox zsidó kongresszus

Uj alapszabályokra van szükség. Küldöttség megy az uralkodóhoz a szombati iráskötelezettség miatt

Cluj, június 29. (Az Uj Kelet tud.) Kedden délután három órakor kezdődött az országrészi ortodox zsidó hitközségi szervezőkongresszusa, amelyet Wesel Albert elnök-főrabbi nyitott meg. Ismertette a gyűlés összehívásának okát. Az előző kongresszus határozatait ugyanis a kormány megsemmisítette azért, mert egyes hitközségek nem kaptak meghívást. Jegyzőül Gábel Vilmost ajánlotta, amit egyhangulag elfogadtak. A multkori igazoló bizottság újra való megválasztását ajánlotta, ami megtörtént. Freund Lajos (Nagyvárad) az alapszabály szerint való két alelnök megválasztására tett javaslatot.

Dr. Klein Miksa (Kolozsvár) kifejti, hogy a mai alapszabályok erős módosítás-

ra szorulnak, minthogy egyes részekben teljesen avultak. Javasolja ötös bizottság kiküldését, amely 30 napon belül tegyen jelentést az új alapszabályokról. Kitért az állami iskolákban való szombati iráskötelezettségre, amely súlyos sérelmet jelent az egész ortodoxiára. Az ortodox hitközségek szervezeteinek már régen kötelessége lett volna ebben az ügyben a Semmitószékhez fordulni, vagy egy delegációt megnevezni öfelségéhez. Ajánlja, hogy öttagú küldöttség menjen az uralkodóhoz, ismeresse a helyzetet és kérje a zsidó vallás jogainak érvényét az iskolákban.

Meier Spitz főrabbi (Beszterce) követeli a szubvencióknak a kis hitközségek esetével, akik a bibai kormányerők agyonlötték. A Völkischer Beobachter kíváncsian

Hogy vonzó legyen, hogy hódítson Cadum ARCBÖRRE van szüksége

GARANTÁLJUK teljes megelégedésért, vagy visszatérítjük a teljes összeget.

Mi a titka azoknak a nőknek, akiket egész életükön keresztül annyi hévvel szeretnek és csodálnak? Puha és bársonyos bőr, tökéletesen tiszta arc. Ez az első lépés a szépség felé.

On is, Asszonyom, egyszerű, mindenki számára hozzáférhető módszerrel kaphat ilyen arcot. A mindennapi toaletthez használjon Cadum szappant. Bőséges habja minden tisztáltságot eltávolít, a bőr ruganyos, selymes, illatos lesz. Arcbőre meglepő tisztaságot ragyog. A Cadum szappan mindössze 20 leibe kerül és egy hónapnál hosszabb ideig tart. Naponta lefekvés előtt lehet „Cadum arcbőrre” — megőrizheti fiataloságát és vonzóerejét, csorbítatlanul megtarthatja mindazok csodálatát és szeretetét, akik Önnek kedvesek.

Cadum Szappan

országrészi iroda szubvenciójának visszavonását. A kormány azzal indokolta ezt, hogy három hitközségnek: a bucarestinek, a jasinak és a galatinak fölölege van. Természetesen ezt nem lehet szó nélkül hagyni, mert hiszen a legtöbb ortodox hitközség a legsúlyosabb gondokkal küzd. Freund Izrael (Szászrégen) főrabbi hódoló feliratot javasol öfelségéhez, amelyben az ortodoxia kéri az uralkodó támogatását.

Javasolja, hogy küldöttség járuljon öfelsége elé, amely álljon: a szatmári a dési, a visói, somlyói, szászrégeni és halmi főrabbiokból. Berger Nándor a dési hitközség elnöke javaslatára felkerik dr. Sebestyén József és dr. Klein Miksa urakat, hogy ők is vegyenek részt a delegációban. Weinberger Sabbatáj (Nagykároly) felszólalásánál nagy tumultus támadt, amiatt a gyűlést az elnök felfüggesztette.

Meir Grossmann előadása a Capitol Mozgóban

Cluj, június 28. Mint jelentette már az Uj Kelet, vasárnap Kolozsvárra érkezett Meir Grossmann, a cionista állampárt vezére, aki évek óta, mint harcos ellenzéki politikus tünt ki a cionista mozgalomban. Temperamentu-

mos, nagy szónok, akinek cluji előadása iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg. Meir Grossmann „Mi lesz Palesztina sorsa?” címmel tartja meg előadását vasárnap délelőtt 11 órakor a Capitol mozgóban.

A köztársasági csapatok visszaverték a felkelők újabb jaramai támadását

A Havas madridi jelentése szerint a jaramai fronton a felkelő csapatok tegnap délelőtt San Martin de Veganál megrohamozták a köztársasági állásokat. A támadás a bal-szárnyon indult meg, hogy amikor a kormányerők ezen az oldalon vonták össze erőiket, a felkelő csapatok zöme a jobbszárny felé forduljon. Tizenegy órák a támadákat teljesen visszaverték.

Villa del Rio és Porcuna körzeteiben a két tábor élénk haditevékenységet fejt ki két nap óta. Berlini jelentés szerint a német sajtó élénken foglalkozik egy angol alattvaló asszony esetével, akik a bibai kormányerők agyonlötték. A Völkischer Beobachter kíváncsian

várja, hogyan fog fellépni a Foreign Office. A Berliner Lokalanzeiger szerint a bászok így hálálják meg, hogy Anglia élelmiszereket küld nekik. A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint a „gyilkosság” ki fogja nyitni az angol közvélemény szemét. (?) Oranból jelentik, hogy az Air France légi-forgalmi társaság egyik gépét, amely Toulouse és Casablanca között bonyolít leforgalmat, egy spanyol köztársasági repülő megtámadta. A pilóta nagy hidegvérrel tett tanuságot, simán leszállt a Los Alcazares repülőtéren, ahol tiltakozott az eset ellen. A köztársaságiak bocsánatot kértek. A gép néhány órai késéssel érkezett Oranba, fedélzetén 7 utasával.

SPORT

Vasárnap Bucurestiben ülést tart a Romániai Makkabi Szövetség végrehajtó-bizottsága

Cluj, június 29. (Az Uj Kelet tud.) A Romániai Makkabi Szövetség végrehajtóbizottságát a központi elnökség vasárnapra Bucurestibe ülésre hívta össze. A vasárnapi ülés megtartásához az ügyviteli szabályzatnak megfelelőleg az összes tartományok végrehajtóbizottsági tagjai hozzájárultak, úgyhogy annak megtartása biztosra vehető. Tekintettel arra, hogy a romani kongresszus után a végrehajtóbizottságnak ez első ülése, itt foglalkoznak dönteni a kongresszus határozatainak a

gyakorlatba való átvitele ügyében, különösen ami a zsidó sport romániai helyzetének feljavítását illeti.

A végrehajtóbizottság ülésén azonban szó lesz a III. tavaszi Makkabiadáról is, mint-hogy ennek előkészületeit a világszövetség illetékes szerve utasításának megfelelőleg meg kell kezdeni.

A végrehajtóbizottság ülésén az erdélyi tagok, Salamon Ignác dr. (Arad) és Weisz Ignác (Kolozsvár) is részt vesznek.

Összeállították a balti turára induló román válogatott csapatot

Bucuresti, június 29. (Az Uj Kelet tud.) Románia válogatott labdarúgócsapata, mint ismeretes, négy mérkőzésből álló balti turára indul, amelynek állomásai a következők:

Július 4: Lodzban Lengyelország ellen.
Július 7: Kaunasban Lettország ellen.
Július 10-én: Rigában Litvánia ellen.
Július 14: Tallinban Észtország ellen.

A balti turára induló román válogatott csapatot véglegesen csak az egyes mérkőzések előtt állítják össze, a turán résztvevő játékosokat a válogatóbizottság jelöli ki.

A svéd-román válogatott mérkőzés után a válogatóbizottság ülést tartott, amelyen a bizottság összes tagjai részt vettek. Alapos megfontolás után, különös tekintettel az A) és B) csapat Svédországra, illetve a Bratislava ellen mutatott játékára, a válogatóbizottság a következő keretet jelölte ki, mint amely a balti turára utazik: Kapusok: David, Pavlovics. Hátvédek: Bürger, Felecan I, Sfera. Fedezetek: Juhász, Vintila, Rafinsky, Brandabura, Moldoveanu. Csatárok: Kovács, Barátky, Bodola, Dobay, Bogdan és Ploesteanu. Barátky és Rafinsky azonban csak a Lengyelország elleni mérkőzésen szerepelnek. A mérkőzés után visszatérnek Bucurestibe.

Ujrólátszák az Olimpia—Vulturii B) liga mérkőzést

Cluj, június 29. (Az Uj Kelet tud.) Egyik előző számunkban részletesen mutattunk rá arra a kulisszámögötti tevékenységre, amelynek az volt a célja, hogy a B) liga nyugati csoport bajnokságát ilyen uton befolyásolják, illetve megakadályozzák azt, hogy a bajnokságot a Phoenix nyerje.

Ennek a tevékenységnek következménye volt, hogy az Olimpia—Vulturii mérkőzés elhalasztását kérte a két érdekelt azzal a nyilvántartóval, hogy a mérkőzés eredményét a kialakuló helyzetnek megfelelő foglalkoztatni, olyképpen, hogy ha a Vulturii-nak lesz szüksége a pontokra, az Olimpia „vereséget szenved”, míg ha az Olimpia jut abba a helyzetbe, hogy a bajnokságra esélye lehet, a Vulturii adja le a pontokat. Mint-hogy azonban az illetékes bizottság felismerve a helyzetet, a mérkőzés elhalasztásába nem ment bele, az Olimpia és Vulturii mérkőzést az ismeretes „kármentlopás” akadályozta meg és csak barátságos alapon játszottak. A Nemzeti Bajnokság bizottsága azonban nem vette tudomásul a bajnoki mérkőzés elhalasztásának indoklását és a szabályoknak megfelelőleg a mérkőzést az Olimpia javára igazolták.

Fellebbezés folytán került az ügy a fellebbezési bizottsághoz, amely nagy meglepetéssel helyt adott a Vulturii érvelésének, vismajornak vette, hogy a Vulturii az igazolási könyvecskéket elvesztése miatt nem játszhattott bajnoki mérkőzést és így az előbbi íté-

Bázna-fürdő

Engedmény a CFR-en. Vasutállomás Medias, minden vonatnál bérautó és autóbusz. Szezon: május 16-tól október 1-ig. Rádió-aktív, jódos, kád- és medencefürdő. Iszap-fürdők kádban és az ujonnan épült legmodernebbül felszerelt szabadfürdőben. Ivókúra. Inhaláció. Gyógyjavallatok: Csusz, ismét és különböző csontzületi és mirigybántalmak, női bajok, görvéllykor, krónikus bőrbajok. Olcsó lakás, étkezési és fürdőházak. Május, június hónapokban, valamint szeptember 1-től milyen szállított árak! Közalkalmazottak és családjuk a fürdőnél az egész idény alatt kedvezményben részesülnek. Közlekedési felvilágosítással szolgál a Fürdőigazgatóság és az Oficiul Local de Cură și Turism.

tet megsemmisítve, a mérkőzésnek újból való lejátszását rendelte el.

Az ítélet sportkörökben hatalmas megütközést keltett, ennek következményei azonban már nem érthetők a csoportbajnokságot védő Phoenix helyzetét, annál is inkább, hogy pontszámában a Phoenix beérni már nem lehet.

Az eset mindenesetre szomorúan jellemző azokra, akik ilyen eszközök igénybevételével tevékenykednek és ezt sportnak nevezik...

Dr. Mandel Józsefné Oradea, Str. Cogalniceanu 8.,

izr. urilányok nyaraló-otthona

a fenyvesek között fekvő

Baia Valea Mariei (Máriavölgy) fürdőn

(Jud. Sătmár). Vasas, jódos, szénsavas gyógyforrások. Strand. Sport, tenisz. Német nyelvtanár. Felülteknek külön elsőrendű kóser penzió. Diétás konyha, mérsékelt árak. Diáklányok első csoportja személyes felügyeletünkkel július 1-én indul.

SZÍNHÁZ-FILM

Liliom, egy csirkefogó élete és halála szabadtéri színpadon

Molnár Ferenc leghíresebb színműve, a Liliom kerü színe az ünnepi játékok rendezésén csütörtökön este. Molnár színdarabjai közül a Liliom az, amely túl a világsikeren a maradandóság igényével lép fel az utókorral szemben is. A budapesti városi igazgatóságának romantikus, könnyes humorral átszőtt történetét több változatban filmre is vitték már, a színpadi rendezők fantáziáját is számtalanszor megihlette, de

szabadtéri előadásban nálunk elevenedik meg először ez a „külvárosi legenda”.

Sokan kérdezik kíváncsian, sőt aggodalmaskodva, hogy vajon alkalmas-e ez a darab monumentális arányu, szabadtéri előadásra. A csütörtöki előadás van hivatva eldönteni, hogy vajon Kádár Imre igazgató, a darab rendezője, helyesen választotta-e, amikor a Liliomot a hatalmas arányu szabadtéri színpadra vitte. Annyi bizonyos, hogy a színház maga is a legnagyobb izgalommal várja ennek a kísérletnek eredményét s hogy a Liliom előadásai iránt talán még nagyobb érdeklődés nyilvánul meg, mint a Tragédia első előadása iránt.

A Liliom játékszínai tudvaleg: a pesti Városliget egy részlete, egy fényképezés bódéja a ligetben, egy vasuti töltés, a menyország, végül egy kis kert házikó előtere. Mindezek a játékszínnek teljes egészében foglalhatók a szabadtéri színpad különböző síkjain, amelyek rendkívül alkalmasak arra, hogy a Liliom legendás, naivul misztikus elemeit hangsúlyozzák ki.

A misztériumszerű hatásokat Kacsóh Pongrácz bűbajos kísérő zenéje még jobban

Bencze, az Universitatea volt jobbszélső-játékosa, aki szintén bejelentette a szövetségnek az egyetemiekől való kilépését, a Juventusba kérte igazolását. A kiadás érdekében a Juventus hirtelen honorálja az Universitatea igényeit.

CSEHSZLOVAKIA válogatott csapata ez év végén Londonban játszik, ahol az angol válogatott lesz az ellenfele. A mérkőzés minden valószínűség szerint december elsején lesz.

A Nemzeti Bajnokság 1937—38. őszi sorolását még a nyári szünet előtt megejtik. Az illetékes szervek már tevékenykednek ebben az irányban. Az elhatározás kétségtelenül üdvös, annál is inkább, minthogy a bajnoki szezon augusztus 15-én kezdődik, az érdekeltek a megállapított programnak megfelelőleg készülhetnek.

A HUNGARIA TEMESVARON? Tudósítónk jelenti: A Ripensia vezetősége tárgyalásokat folytat a Hungaria és Szeged FC magyarországi egyesületekkel egy temesvári mérkőzés ügyében. A mérkőzés július 4-én, vasárnap lenne. Tekintettel arra, hogy a Hungaria kiesett a KK-ból, a magyar bajnok vasárnapi temesvári játékára van remény. Ellenkező esetben a Szeged FC lesz a Ripensia vasárnapi ellenfele.

Világbajnoki selejtező keretében Németország labdarúgócsapata 3:1 arányban legyőzte Litvánia válogatottját.

Nagy, a temesvári Chinezul játékosja belépési nyilatkozatot írt alá a Ripensianak. Nagy 5000 lej havi fizetést és az átigazolási alkalmával 20.000 lej „bánapénzt” kap a temesvári proficsapatától.

A legkellemebb nyaralás és igazi áldás a betegeknek, üdülőknek a maramuresi

Costiui-Rónaszék sósfürdő

Elismert hatása van közhírnak, csusz, vérszegénység, női betegségek, idegesség esetén. Gyönyörű fekvési tó, szabad fürdők. Állandó homokstrand. Közel kellemes kirándulóhelyek. Vizum- és vasuti kedvezmény. Prospektust kívánatra küld az Astra Soc. Cult. Sighet Maramures, Palatul Cultural. Szezonnyitás június 6-án

ROYAL MOZGO MUSORA:

I. Miss Bennett szeszélyei. Zenés vígjáték. Premier. Fősz.: Gene Raymond, Ann Southern. II. Strogoff Mihály. Fősz.: Adolf Wohlbrück, Verne Gyula örökzép regénye. Előadások kezdete: 3.20, 4.30, 6.20, 7.30, 9.20, 10.30. Helyárak: 15 és 19 plus 5 lej bélyeg. Legújabb Fox journal.

OPERA MOZGO MUSORA:

Szerdán utoljára: A mumia titka, fősz.: Charlie Chan. Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: A kémek karmaiban, fősz.: Madeleine Carroll, Robert Donat. Hétfőtől: A montecarlói vígözvegy.

MUNKAS MOZGO MUSORA:

Kellen, szerdán 3, 6 és 9 órákor dupla műsor: I. A sárga bestia. Izgalmas, kínai milióban játszódó társadalmi dráma. Főszereplők: Georg Raft és Anna May-Woung. II. Hölgyválasz. Az évad szenzációja. Fősz.: Janet Gaynor és Henry Garat. III. Journal.

APRÓ HIRDETÉSEK

Báznafürdőn oth. kóser vendéglő Drach Menachem vezetésével megnyitott.

„Begonia” jellegre levél van a kiadóban.

Hálószobaberendezés díofapolituros eladó. Berkovics műasztalos, Eminescu 2.

Marmorosch Bank betétkönyveket legmagasabb árban veszek. Hirsch Salamon Huedin.

Két izraelita fiatalember teljes ellátást kaphat, különbejárata szoba. Kepesnél, Baron L. Pop 27.

Szováta fürdőn az Eva-villában elsőrendű kóser penzió. Juniában 180 lej, július—augusztusban 250 lej a teljes napi penzió. Szobák előre rendelhetők.

Fekete tenger Carmen Sylvia Pensinca Vilelor Nanci. Teljes ellátás háromszori étkezéssel június és szeptember hónapokban 110 lej, július és augusztus hónapokban 130 lej. Tizenkét éven aluli gyermekek kedvezményt.

Eladó jutányosan egy endlőz és egy aszurozógépj. Brataria Farikas, Sighet, Busița.

Négy gimnáziumot végzett izr. kisasszony irodába gyakoroltnak felvétetik. „Irodista” jellegre a kiadóba.

Keresek 14—16 éves zsidó diákok vagy diákleányt 10 éves fiú és 7 éves leány mellé nyaralótársnak a vakáció tartamára. Előnyben fiatal tanító vagy tanítónőjelölt. Teljes ellátáson kívül szerény fizetés. Ajánlatok: Spitzer Vilmos Semic, jud Arad küldendők.

Jobb izr. nő, önállóan főz, állást keres, vidékre is, vagy fürdőre menő családhoz. Goldsteinné címén Schwartz Lotti Cluj, Str. Abator 3.

Gyakorlott, románul beszélő pénztárosnő felvétetik. Bodner áruház.

Keresek megbízható zsidó mindenest. Fizetek 1200 lejt. Goldstein Andor Rodnaveche.

Román, angol, francia, német órákat olcsón adok, pótvizsgára előkészítek. Érdeklődni Dávid bürizlet P. M. Viteazul 39.

— Négy gyermek visszatért a Borzalmas szerez arges megyei Termek: Constantin Ciuci és Gheorghe háborúból vissza-amivel játszódo-egy vasruddal robbant és mind

— Oradea szatunk címe: Sotemir 45. Telefo

— Bigámista rosti szerelmi drontik: Musi ügy állott be. A vizitaveanu ügyvéd, donlábó! Románi volt és anélkül, Romániában is. követték el. Tegpen Szalonikibe gámiaira vonatk

— Ha az arcs kintete bágyadt folyamatai, gyózik, olyankor ta get felkeléskor „Ferenc József”

— Néhány hó szág nagyobb csnia vaj, a tárgy és néhány hónap Ma azt az a heja az a konting szág közönsége annak lehet bet a legfontosabb lési eszközökkel módjával sikerül feállul minden vaj kapható az csemegeüzleteibe

— A Golf per rotválkozásnak. Kodnak sokan at sanak. Aki azon használta, az ez rotválkozni és k kellemetlenséget karit meg. Ha v rájön arra, hogy háztelket lehet kozással. Kérjen

Costiui 30 százalékot kapnak az

Az Uj Kelet marosi Astra kpodás jött létre Uj Kelet előfiz kivételes kedvez megállapodás és fizetői az össze százalékos ked 25 százalékos nyaralóknak. A csó, ugyszintén kóser vendéglő zetői a costiui kjanak Káhan K munkatársához.

Crystallin és Az egész világon minőségileg jön el „OLLI

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

HÍRLEK

Négy gyermeket szétépett a háborúból visszamaradt gránát. Bucurestiből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap az argemesgyei Terisani községben. Négy gyermek: Constantin Florea, Ion D. Florea, Maria Ciuci és Gheorghe Florea az erdőben egy a háborúból visszamaradt srappelét találtak, amivel játszani kezdtek. Egyik gyermek egy vasruddal ráütött a lövedékre, amely felrobbant és mind a négyüket izekre tépte.

Oradeai szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk címe: Schön Dezső, str. Dimitrie Cantemir 45. Telefon 20.

Bigámista volt Liveanu ügyvéd, a bucaresti szerelmi dráma áldozata. Bucurestiből jelentik: Músi ügyvéd ügyében tegnap fordulat állott be. A vizsgálóbíró arról értesült, hogy Liveanu ügyvéd, Músi áldozata, mielőtt Macedoniából Romániába jött volna, ottan már nős volt és anélkül, hogy elvált volna, nősült meg Romániában is. Mászóval Liveanu bigámiát követett el. Tegnap Músi ügyvédje repülőgépen Szalonikibe utazott, hogy beszerezze a bigámiára vonatkozó adatokat.

Ha az arszine fakó, szürkésárga, és tekintete bágyadt, ha a bél tulságos rothadás folyamatai, gyomorfájás és epepangás kinezak, olyankor tanácsos néhány napon át reggel felkeléskor egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni.

Néhány hónappal ezelőtt tünt fel az ország nagyobb csemegeüzleteiben a Transilvânia vaj, a tárgumuresi vajgyár készítménye és néhány hónap alatt tökéletes sikert aratott. Ma már az a helyzet, hogy a vajgyár alig bírja azt a kontingenst készíteni, amelyet az ország közönsége elfogyaszt. Ezt a nagy sikert annak lehet tudni, hogy a Transilvânia vaj a legmodernebb módon a legmodernebb termelési eszközökkel készül. Különleges előállítási módjával sikerült elérni azt, hogy izletessége féltől minden más készítményt. Transilvânia vaj kapható az ország összes jobb fűszer- és csemegeüzleteiben.

A Golf pengé biztosítéka a kellemes borotválkozásnak. Általában még mindig tartózkodnak sokan attól, hogy egyedül borotválkozzanak. Aki azonban egyszer a Golf pengét használta, az ezután mindig egyedül fog borotválkozni és be fogja látni, hogy így sok kellemetlenséget és különösen sok pénzt takarít meg. Ha valaki egy kis szállítását végez, rejön arra, hogy tíz év alatt egy csinos kis házikót lehet megkalkulálni az önbortválkozással. Kérjen Golf pengét, próbálja ki.

Costiul gyógyfürdőn 30 százalékos kedvezményt kapnak az Uj Kelet előfizetők

Az Uj Kelet kiadóhivatala és a máramarosi Astra között a napokban megállapodás jött létre, melynek értelmében az Uj Kelet előfizetői Costiul gyógyfürdőn kivételes kedvezményben részesülnek. A megállapodás értelmében az Uj Kelet előfizetői az összes fürdőjegyek árából 30 százalékos kedvezményt kapnak. A CFR 25 százalékos kedvezményt kapnak. A CFR nyaralóknak. Az ellátás hihetetlenül olcsó, ugyancsak a lakások a fürdőn orth. kóser vendéglő is van. Az Uj Kelet előfizetői a costiul kedvezmények miatt forduljanak Káhn Kálmánhoz, lapunk szigeti munkatársához.

Orystallin és Tropic a legmodernebb. Az egész világ bizalmát bírja, mert minőségileg pótolhatatlan. Ne fogadjon el „OLLA” helyett silány utánzatokat.

Duplavágányt építenek Tövis és Apahida között. Bucurestiből jelentik: Csütörtökön július 1-én a CFR árlejtést tart a Teius Apahida vasutvonal megkettőzéséhez szükséges töltésepítkezések számára. A munkálatokat 1938 márciusa előtt kell befejezni.

Megtalálták a nyílt tengeren a repülő-szerencsétlenség áldozatává lett Bedford hercegnő hulláját. Londonból jelentik: A Haytor hajó kapitánya közli, hogy a nyílt tengeren asszonyi hullát talált, amely valószínűleg Bedford hercegnőé. Ismeretes, hogy a 70 éves hercegnő márciusban tünt el repülőgépeivel. Bedford hercegnő 61 éves korában tanult meg repülni és nevét akkor tette ismertté, amikor a London-Fokváros utvonalon rekordot állított fel.

Comunitatea Izr. Ort. Autonoma din Cluj. No. 629-1937. Bérleti hirdetés. Pályázatot hirdetünk hitközségünknek Cluj, str. Dubalarilor 1. sz. a. levő „Cristal”, rituális, gőz- és kádfürdő bérletére. Ajánlatok beadhatók folyó év július hó 15-ig a hitközség Titkári Hivatalában, st. Dubalarilor 1. sz. a. A részletes bérleti feltételek megtekinthetők ugyanott a hivatalos órák alatt. Cluj 1937. június hó 20. Iuliu Weiss elnök, Löffler titkár.

Nagy hadgyakorlatokra készülnek Észak-Olaszországban és Szicíliában. Rómából jelentik: Észak-Olaszországban és Szicíliában nagy hadgyakorlatokra készülnek. Észak-Olaszországban motorizált osztagokat fognak szembeállítani egymással, míg Szicíliában két, hajóhadak és légi haderők által támogatott hadtest fog gyakorlatozni, amelyek kísérleteket végeznek abban az irányban, hogy megakadályozza az ellenség part-raszállási akcióját.

Tengeri és légi hadgyakorlatok kezdődtek a La Manche-csatorna nyugati részében. Londonból jelentik: A La Manche-csatorna nyugati részeiben jelentékeny méretű tengeri és légi hadgyakorlatok kezdődtek, amelyek célja az angol kereskedelmi hajók elleni támadás elhárításának bemutatása. A gyakorlatok egy hétig tartanak és főredekességgük, hogy úgy támadásra, mint védekezésre majdnem kizárólag a légi haderőket használják fel.

Az egyén tévedhet, azonban több mint 7000 orvosi szakvélemény komoly biztosíték, hogy a Togal rheuma, köszvény, ülőideg-zsába, gripa, fájás, idegfájdalmak és hülésses betegségek elsőrangú gyógyszere. A Togal-tabletták nemcsak a fájdalmakat csillapítják, hanem eltávolítják a kórokozó anyagokat is. Gyógyszertárakban és drogériákban. Lei 12.—, 52.—, 130.—

Jól sikerült nyilvános vitaestét rendezett a szigeti „Héber Kör”. Máramaroszigetről jelentik tudósítónk: Csak röviddel ezelőtt alakult meg Szigeten Glück Nándor héber nyelvtanító kezdeményezésére a „Brit Ivrít” — Héber Kör — amely a legintenzívebb és legeredményesebb kulturmunkát fejt ki és sikerült maga köré tömöríteni az itteni hebraisták egész táborát. A Brit Ivrít a napokban fényesen sikerült nyilvános vitaestét rendezett a Zsidó Arvagondozó nagytermében, amelyet ebből az alkalomból zsúfolásig megtöltöttek a hebraisták. A vitaest napirendjén a „Hávlága” — önmegtartóztatás kérdése szerepelt. Dr. Fried Abraham ügyész élesen kikelt a Vaad Leumi, illetve az erci zsidóság vezetősége ellen, amely a Hávlaga parancsával megtiltotta a jisiv zsidóságnak, hogy szembeszálljon az arabok terrorcselekményeivel és fegyveresen védjék meg a zsidóság élet és vagyon biztonságát. Halpert Erich védő helyeslő a hávlagát és rámutat arra, hogy a szembeszállás nem segített volna, hanem csak növelte volna az áldozatok számát. A palesztinai zsidóság vezetői nagyon helyesen jártak el, amikor önrailomra és passzív védekezésre szöktették fel a chalucokat. Sturmáné — Glück Dusi (Tel Aviv), aki a napokban érkezett rokoni látogatásra az Erezből, tanuként lett kihallgatva és ugyancsak a Hávlaga mellett vall, hasonlóképpen Glück Nándor és Danzig Ottó. A dr. Krausz Józsefből, Stern Józsefné asszonyból és Káhn Kálmánból álló zsűri a vallomások alapján egyhangú felmentő ítéletet hirdetett. Az egész vita héber nyelven folyt le és a beszélőket meglepően alapos héber nyelvtudásról tettek tanúságot. „Brit Ivrít” folytatni fogja a nyilvános jellegű estek és irodalmi törvényszékek rendezését.

TURISZTIKA

Az Erdélyi Kárpát Egyesület július hó 4-én a következő kirándulásokat rendezi:

Autókamionnal: Runki szoros. Indulás reggel 5 órakor. Vezető: Orosz Ferenc mérnök. Részvételi díj: 70-75 lej.

Autókamionnal: Tordai-hasadék. Indulás reggel 6 órakor. Vezető: Mogyoros Géza. Részvételi díj: 60-65 lej.

Gyalog: Szászfenesi vízművek. Fürdés. Kedvezőtlen idő esetén: Erzsébet-forrás, Szent János-kút, Bükk menedékház. Indulás reggel 7 órakor.

A kirándulások az EKE str. Bratianu 24 sz. alatti székházától indulnak. Jelentkezési határidő péntek este 9 óra. Az EKE július 11-én a következő kirándulásokat rendezi: Rekliai vízesés, 2. Tordai hasadék. Július 18-án Révi Zichy-barlang.

Mit tartalmaz a Fürdőkalauz. Felhívjuk előfizetőink figyelmét arra, hogy a Fürdőkalauz, amelynek egyébként elárúsítási ára 20 lej, az előfizetők számára 6 lej kezelési és bélyegköltség ellenében kapható. Tekintettel arra, hogy a Fürdőkalauz iránt a kereslet már eddig nagyon nagy, arra kérjük előfizetőinket, hogy igénylésükkel minél hamarabb jelentkezzenek a lap kézbesítőinél, vagy a kiadóhivatalnál, mert a számukra nyújtandó kedvezmény csak július 10-ig szól. Azután a Kalauz már csak könyvrusítóknál 20 lejért lesz kapható. A Nyaralási és Fürdőkalauz Románia több mint ötven fürdőjének leírását tartalmazza különös tekintettel a gyógyhatásokra, közlekedési viszonyokra, stb. Ezenkívül a nyári utazási kedvezményekről, egyéb vasuti tudnivalókról, a nyaralási és klimatikus gyógyhelyekre szóló kedvezményekről, stb., stb. ad részletes felvilágosítást. Nagyon hasznos kis könyvecske, amely csinos kiállításban jelent meg.

Eljegyzési híre. Mandula Mártát, Mandula Lázár leányát Románghiris, eljegyezte Czobel Sámuel Huedinről. Minden külön értesítés helyett.

Aláírták az új Skoda szerződést. Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt jelezték a lapok, hogy Fiala, a Skoda-cég vezérigazgatója Bucurestibe érkezett. Fiala azért jött, hogy a hadsereg motorizálására vonatkozó szerződés utjából elhárítsa az utolsó akadályokat és a szerződést megkötse. A tárgyalások kedvező befejezést nyertek és a szerződést már alá is írták. Fiala visszautazott Prágába.

Mostohaanyja miatt felakasztotta magát egy 13 éves leány. Turnu-Severinből jelentik: Covrigi községben egy Nicolina Baltaratu nevű 13 éves kisleány felakasztotta magát, mert mostohaanyja szigorú bánásmódban részesítette.

Bártfa-fürdő Bazdejov Kupele (Csehország) a legolcsóbb gyógy- és nyaralóhely. Vasasvízek, mofurók, modern inhalatórium, vizgyógyintézet, meleg vízi strandfürdő, sportolás, szórakozások, stb. olcsó nyaraló és gyógypauzálások, teljes napi penzió már 25 cik-től kapható. Szigorú ort. kóser Biczman vendéglő, kitűnő konyha, kívánatra diétás étkezés. 66 százalékos vasuti kedvezmény. Prospektust küld a Fürdőigazgatóság.

Ha kapcsolatot keres Palesztinával, forduljon bizalommal hozzánk.

Utmutatással szolgálunk.
Kapcsolatokat létesítünk.
Megvédjük érdekeit.

Vállaljuk vagyonértékelését,
Vállaljuk bizalmas megbízásait.
Piacanalizist készítenek minden szakma részére.

Előkészítünk egzisztenciát biztosító társulásokat.
Tökéletes helyzetismeretünk révén minden üzletágban gyors és precíz elintézetést garantálunk.

„SHWIL”
OFFICE FOR BUSINESS RELATIONS

Dux Manó P. Vidor

TEL-AVIV, P. O. B. 1955.

Nemzetközi válaszbélyeg mellékeléssel
kérjük.

16 kilót fogyott

Es tíz évvel fiatalabbnak látszik

Ez az ur igen jól tudja, hogy tulságosan sok hájat hordoz magán. Emdatt sokkal öregebbnek látszott, mint amilyen volt, amint hogy általában ilyenek látszanak és tulságosan kövér férfiak és nők. Amikor 16 kilót fogyott, arca megváltozott, tíz évvel fiatalabbnak látszott. Alantí levelében megírja nekünk, hogyan érte el ezt az eredményt:

„33 éves vagyok és 93 kiló volt a súlyom, 1.67 m magasság mellett. Sokkal öregebbnek látszottam, mint amennyi vagyok. Öt hónapra keresztül rendszeresen szedtem a Kruschen „napiadagot” és minden héttel eltűnt a hájtömeg, én pedig élénkebb és fürgébb lettem. Barátaim, akik nem tudták, hogy ezt a kurát folytatom, észrevették ezt a változást és nem tudtak eléggé csodálkozni, hogy észrevétlenül 16 kilót fogytam. Arcom és alakom annyira megváltozott, hogy 10 évvel fiatalabbnak látszom. Semmiféle diétát sem tartottam és testgyakorlatot sem végeztem”. — A. A. D.

Kruschen tudományos készítmény — összetétele tartalmazza az európai híres gyógyfürdők vizeinek sóit, amelyet a gazdag emberek rendszeresen használnak, hogy lefogyanak.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Nagy üveg 95 lej, kis üveg 60 lej.

Dr. Max Diamant: Jüdische Volkskunst

Dr. Max Diamant, a bucovinai zsidóság volt parlamenti képviselője, nemcsak politikus, hanem tudós is. Tudományos tevékenységének hírneve van nemcsak a zsidó, hanem a nemzsidó világban is.

Max Diamant a zsidó népművészet kutatója és a legismertebb szaktekintély ebben a tárgyban. Legújabb könyve is népművészeti kutatómunkájának gyümölcse. „Jüdische Volkskunst” a címe és az R. Löwit Verlag kiadásában jelent meg.

A könyv, — amely 36 táblázatot, 15 képet és a keleti zsidó vándorlást ábrázoló háromszínű térképet közöl — az első beszámoló egy eddig teljesen ismeretlen zsidó népművészet felfedezéséről a Kárpátok keleti oldalán fekvő síkságon. A bemutatott sírkövek és ismeretlen és iskolázatlan művészek alkotásai teljesen megdöntik ezt a feltevést, hogy a zsidóknak egyáltalán nem volt saját képzőművészeti. A kövek a művészi ötleteknek és formai szépségnek hihetetlen gazdagságáról tanuskodnak. Jelképes ornamentikájuk szoros összefüggésben áll a közelkelet régi műemlékeivel és az északi népek régi ornamentikájával.

Mindebből arra a következtetésre jut a szerző, — aki dr. Arthur Preissal egyetemben külön fejezetet közöl a kazárok és a keleti zsidók letelepedése közötti összefüggésekről — hogy a mai keleti zsidók nem Nyugatról, hanem az 1000 évvel ezelőtti népvándorlás hullámaival kerültek Keletről mai lakóhelyeikre.

Ez a felfogás érdekes igazolását adja a legújabb, különösen Lengyelországban folytatott falkutatásnak, amely megállapította, hogy a lengyel zsidóknak nagy része északi származású.

A könyvben bemutatott műemlékek képmény homokkőből készültek és eredetük kétszáz évre nyulik vissza. Dr. Diamant könyve azonban nemcsak a művészettörténeti, történelmi és faji kutatás számára nyit újabb perspektívákat, hanem igen karakterisztikus és szép ornamentikát bocsát az új zsidó iparművészetnek. A folklóriskák számára fontos forrásmunka ez a könyv.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

S. M. H., Toplita. A kért cím: SENTERIT S. A. Bucuresti, str. Lipsyani 110.

K. L. L., Tg.-Mures. A kért címek: Dr. Fischer Teodor avostul Cluj, Piata Unirei 20. Dr. Mayer Ebner Ostjüdische Zeitung Cernauti, Partidul Evreesc, Bucuresti, str. Bradului 31 szám.

UJ KELET Legújabb hírek

Rydz-Smigly marsall összel a román fő- városba látogat el

(Elsődoldali cikkünk folytatása.)

áltvány rámutat arra, hogy a két államfő Pilsudski marsall sírjánál fogja megpecsételni a két népet egymáshoz fűző szövetségi és baráti kapcsolatokat és felszólítja a lakosságot, adjon szabad folyást lelkesedésének a királyi vendégek látogatása alkalmából.

Ujabb krakkói jelentés szerint lázas tevékenység észlelhető az egész városban Károly király fogadtatására. Valóságos munkáshadereg dolgozik, mérnökök, festők és díszítőművészek vezetésével. Krakkó, amely hajdan a lengyel királyok székhelye volt, rendkívüli fénytel várná fogadni Nagyrománia királyát.

A varsói lapok a román fejlődésről

A ma reggeli varsói lapok hosszasan foglalkoznak a tegnapi biedruski ünnepekkel. Károly királynak az 57-ik gyalogezred parancsnokává való kinevezése külön figyelemben részesül. „Károly király a lengyel hadsereg ezredese”. „Öfélése II. Károly király, az 57-ik gyalogezred parancsnoka”. „Az 57-ik gyalogezred zászlajának a Vitéz Mihály renddel való kitüntetés”, ezek a címei a lapoknak, amelyek közül az uralkodó biedruski beszédét. A Gazeta Polska „A gyors fejlődési erős Románia” cím alatt rámutat arra, hogy a román élet legjellemzőbb vonása a dinamizmus és a fejlődés gyorsasága. Ez a dinamizmus nyilatkozik meg főleg a fiatalság sorában.

A Czás című katolikus konzervatív lap, amit hatóságok bizonyos időre betiltottak, ma ismét megjelent és sajnálkozását fejezi ki azon cikk felett, amit a kormány és Sapieha krakkói püspök között felmerült konfliktus ügyében közölt. Közli a lap, hogy a cikkíró elbocsátották.

Rydz-Smigly marsall ősszel a román fővárosba látogat el

A Lupta varsói értesítése szerint Smigly marsall ősszel ellátogat Bucurestibe, ahol az uralkodó vendége lesz. A látogatásra valószínűleg a királymanőverek idején kerül sor és kiegészítése lesz a király lengyelországi útja alkalmából, annyira szerencsés jelek alatt felvett román-lengyel katonai együttműködésnek. A közeljövőben más megnyilatkozásai lesznek ennek a katonai védegyüttműködésnek.

A követségeknek nagykövetségekké való előléptetésével kapcsolatban a Lupta leszegedi, hogy ez a kérdés nem hirtelenében lett elhatározva, hanem jóelőre megtanácskozták a két kormány diplomáciai megbízottai. A szövetségesek kormányai számára ez a tény nem volt meglepetés. Végül is — fejezi be a lap — tudni véljük, hogy amikor Románia részéről az előléptetés megtörténik, egyidejűleg más követségeket is nagykövetségi rangra emelnek.

A hazatérő uralkodót a határon Richard Franasovici közlekedési miniszter fogja fogadni, aki beszámol az uralkodónak a távolléte alatt az országban történetekről.

Oriási méretekben növekedett a születések száma Szovjet-Oroszországban a magzat-elhajtás eltűlése óta

Moskva, június 29. A Pravda vezércikkben foglalkozik azon törvény ezévi eredményeivel, amely megtiltja a magzatelhajtást. A lap szerint 1936 januártól májusig 30.171 gyermek született Moszkvában, míg ez év megfelelő időszakában 56.394 volt az újszülöttek száma.

Leningrádban a születések száma majdnem megkétszereződött. Bakuban, Taskentben, Kiewben, Minszkben és más városokban a születések száma 50 százalékos emelkedést mutat. Egyidejűleg a válások száma is érezhetően csökkent.

— Nagy Horia—Closca ünnepek lesznek Erdélyben. Bucurestiből jelentik: Augusztus folyamán Erdélyben nagy ünnepeket rendeznek Horia, Closca és Crisan emlékére. Az uralkodó is megjelenik az ünnepeken és ez alkalommal ellátogat a Mécvidékre is.

A minisztertanács elfogadta Bonnet pénzügyminiszter javaslatait

és egyidejűleg elrendelte a cimlet- és részvénytőzsde bezárását

Mindössze egyszakosos a felhatalmazási törvényjavaslat és a kormány reméli, hogy a szenátus módosítás nélkül megszavazza

Párizs, június 28. A tegnapi délután 17.30 órakor kezdetét vett minisztertanács csak este 21.30 órakor ért véget. Feltételek szerint a Bonnet-féle pénzügyi tervek adtak alkalmat hosszú vitára. Minisztertanács után a kormány tagjai a l'Hotel Matignonból kijövet kijelentették az újságíróknak, hogy a munkálatok kedvező befejezést nyertek és kedden délelőtt 10 órakor ismét összeülnek, ezúttal az Elysee palotában, Lebrun elnöklése alatt.

Ujabb párizsi jelentés szerint az elmúlt éjszaka olyamán a Chautemps-kormány számos fontos határozatot hozott, még mielőtt pénzügyi programját nyilvánosságra hozta volna.

Igy elrendelte a cimlet- és részvénytőzsde bezárását, hogy minden spekulációt elejét vegye arra az időre, amíg a felhatalmazási vita tartani fog.

Egyidejűleg moratóriumot is adott, ezalatt a váltókat nem lehet óvatolni és a késedelmi kamatot nem haladhatja meg a Francia Bank kamatlábát. A kormány még ma előterjeszti a felhatalmazási törvényjavaslatot és sürgőséget fog kérni annak számára.

Valószínű, hogy a javaslat egyetlen cikkelyből fog állani, amely az augusztus 31-ig biztosítana teljhatalmat a kormány számára. Illetékes körök azt hiszik, hogy

a közvetlen adónemeket felemlik,

ugyszintén a közvetetteket is és az emelési kvóta sokkal nagyobb lesz, mint a Blum-kormány által tervezett arány.

A kamara óriási szülőbbséggel bizalmat szavazott a bemutatkozó Chautemps-kormányának

Párizs, június 28. A kamara 393 szavazattal 142 ellenében bizalmat szavazott a kormányának. Mielőtt szavazásra került volna sor, Chautemps felolvasta a kormánynyilatkozatot, amely az interpellációk elhalasztását kérte és azt, hogy azonnal kezdjék meg a pénzügyi javaslatok vitáját. A kormány rámutatott arra, hogy minden energiáját a béke és társadalmi fejlődés szolgálatába állítja. Fenn fogja tartani és folytatni fogja az eddigi külpolitikát és igyekszik fog békét teremteni az összes népekkel, de ezt a békét csak az igazság és az összes nemzetek függetlenségének keretében képzelheti el.

— Hűek maradtunk Franciaország barátaihoz és a Népszövetséghez. Franciaország nem fog fenyegetőzni, de sokkal büszkébb annál, sem hogy a maga részéről eltitrjön bármilyen fenyegetést. Semmit sem fogunk figyelmen kívül hagyni, hogy maximális teljesítőképességében tartuk meg azokat a szerződéseket, amelyek az ország biztonságáért kezdesznek és reméljük, hogy a békülékenységre, a népek közötti kölcsönös megértésre irányuló erőfeszítéseink eredménnyel fognak jární. Szívélyes felhívást intézünk az összes kormányokhoz, hogy ösztönzést járuljanak hozzá ehhez a politikához és tegyék lehetővé a megbékélt népek együttműködését.

— A közérdek diktálja a kormányának azon kötelességét, hogy mukatervet vázoljon fel. Még ma kéri fogjuk a parlamentet, hogy tűzze napirendre a sürgős törvényeket, különösen pedig a kollektív munkaszervezőkre, a lakberekre és a kereskedelmi tartozásokra vonatkozó javaslatokat. Mihelyt módunkban áll, kéri fogjuk az amnesztia, a sajtótörvény és a közoktatás reformjának megszavazását.

Öszintén csatlakozunk a társadalmi szolidaritással és támogatással kapcsolatos követelésekhez, amelyek annyira közel állnak a demokráta szívekhez. Ezek a törvények és reformok nehéz költségvetési terheket jelentenek. A becsületesség parancsolja a kormányának, hogy hívja fel a közvélemény figyelmét erre. Hasonló reformot csak az ország gaz-

dasági, pénzügyi újjáépítése után valósihatunk meg, amit az egész közvélemény oly türelmetlenül sürget. Kötelességünk az, hogy energikusan lépünk fel az uszorával szemben, mentsük meg az ország aranytartalékait, fedezzük a kincstár szükségleteit, igyekezzünk egyensúlyban tartani a költségvetést, ellenőrizni az árakat és felélni a nemzetgazdaságot.

Néhány másodperc múlva a pénzügyminiszter be fogja nyújtani a kormány kapitális jelentőségű pénzügyi javaslatait. Lángoló felhívást intézünk a köztársasági többséghez, hogy lojálisan támogasson bennünket a gazdasági és pénzügyi újjáépítésre irányuló erőfeszítéseinkben, mert csak ezt teheti lehetővé a demokráciának, hogy ismét hozzájárjon a reformok megvalósításához és megfeleljen

midőn Blum kiszállt a szenátus előtt autójából, egy szenátusi tisztviselő közölte vele, hogy Jeanneney szenátust elnök nyilatkozatot fog felolvasni, amely elítéli Lebas postaiügyi miniszternek a szenátus ellen tett kijelentéseit. Midőn arról Blum tudomást szerzett, kijelentette, hogy méltósága nem engedi meg azt, hogy magáévá tegye egy politikai barátjának nyílt dezavválását és eltávozott a szenátusból

A szenátus is bizalmat szavazott a kormányának

A szenátus ülésének megkezdése után Jeanneney elnök felemlítette Lebas postaiügyi miniszter esetét, aki Roubaixban állítólag ölesen támadta a szenátust. Ezután az elnök felolvasta Chautemps levelét, amelyben a miniszterelnök kijelenti, hogy kormányja tisztelettel viseltetik a szenátussal szemben és kormányának hivatása az, hogy összhangba hozza a két törvényhozó testület szempontjait. A szocialisták kivé-

telével az egész szenátus tapsolt, midőn Jeanneney kérte a szenátorokat, hogy az ügyet tekintésük lezártnak.

Ezután Sarraut felolvasta a kormánynyilatkozatot.

Miután a kamara bizalmat szavazott a kormányának, Georges Bonnet beterjesztette pénzügyi javaslatait, amelyeket azonnal a szenátus pénzügyi bizottsága elé utaltak.

Cuza és Iorga ismét barátkoznak

Bucuresti, június 28. A Facla szerint Iasi-ban a Kulturális Liga kongresszusa alkalmával Iorgát Gh. Cuzánál szállásolták el és tegnap utóbbi lakásán megbeszélés volt, amelyen Iorgán és G. Cuzán kívül A. C. Cuza, valamint dr. Topa, a nemzeti demokrata párt főtitkára is résztvett. A Facla jóértesült forrásra hivatkozva azt állítja, hogy az együttműködés lehetőségéről volt szó az értekezleten és elvi megegyezés jött létre. A lap emlékeztet arra, hogy ezelőtt 25 évvel Iorga bizonyos ideig együttműködött A. C. Cuzával.

Összeült a benemavatkozó bizottság

London, június 29. A benemavatkozó bizottság ma délelőtt összeült lord Plymouth elnöklésével. Ribbentrop ma délelőtt Londonba érkezett és Grandi olasz követővel együtt résztvett a tanácskozáson.

Belga-román zászlócske

Bucuresti, június 29. Ma délelőtt a J. I. Carolban levő katonai muzeum előtti belga hadsereg megbízottjai, élükön a tábornokkal kísérték a zászlójukat, román delegációval, amit Atanasescu bornok lovassági főparancsnok vezette. A ceremónia előtt belga küldöttség Guillaume báró belga követvel megkoszoruzta az ismeretlen katona sírját. A zászlócsere ünnepség keretében Costache tábornok mondott néhány szót belga-román fegyverbarátságról.

Japán titkokozás Moszkvában a Bolsoj és Bunhufa szigetek elfoglalása miatt

Tokió, június 29. A Domej-ügynökség jelentése szerint a külügyminisztérium titkosította a moszkvai japán nagykövetet, titkosították az ellen, hogy az orosz csaj titkosították Bolsoj és Bunhufa szigeteit Amur folyón és egyúttal követelték a sziget azonnali kiürítését. A japán nagykövet és a külügyi népbizottság között tárgyalások folyamatban vannak. A japán sajtó aggodalommal jegyzi meg, hogy az orosz-mandzsu határon az utóbbi időben nagyon elszaporodtak a határvadások.

Ujabb 37 személyt végeztek ki Szovjet-Oroszországban

Róma, június 28. A Stefani jelentés Moskvából, hogy az orosz Távkeleten 37 személy halálraítéltek és kivégeztek kémkedés miatt. Velük együtt az utóbbi időben kivégezettek száma 131-re emelkedett.

Legújabb sporthírek

A svéd válogatott csodakapusa Bucurestiben telepszik le? A bucaresti Ordinea című lap sportrovatában szenzációs érdekes hírt közöl. A lap szerint a Bucurestiben svéd egy csoportja azt az ajánlatot a svéd válogatott kapusának, Sjöbergnek kitűnő szerepléséhez fűződik a svéd csapat vasárnapi sikere, hogy telepedjen Bucurestiben, ahol kitűnő állást biztosítanak számára. Sjöberg állítólag az ajánlatot nem magáévá tette.

CENZURAT